

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Právnická fakulta

Jan Jakl

**Obchodní tajemství v obchodních závazkových
vztazích**

(Business secret in business transactions)

Diplomová práce

Vedoucí diplomové práce: **JUDr. Kateřina Eichlerová, Ph.D.**

Katedra: **Katedra obchodního práva**

Datum vypracování práce (uzavření rukopisu): listopad 2012

„Prohlašuji, že jsem předkládanou diplomovou práci vypracoval samostatně, všechny použité prameny a literatura byly řádně citované a práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu.“

.....

V Praze dne 14. listopadu 2012

Na tomto místě bych rád poděkoval
doktorce Kateřině Eichlerová za pomoc,
cenné rady a zajímavé podněty při
zpracovávání této práce.

Obsah

Úvod.....	5
Metodologie.....	7
1. Pojem obchodní tajemství.....	8
1.1 Historický vývoj.....	8
1.2 Definice v obchodním zákoníku.....	9
1.3 Definice v novém občanském zákoníku.....	11
2. Definiční znaky.....	14
2.1 Skutečnosti obchodní, výrobní či technické povahy.....	14
2.2 Skutečnosti náležející podniku.....	17
2.3 Materiální nebo nemateriální hodnota (skutečná či potenciální).....	20
2.4 Běžná dostupnost v příslušných obchodních kruzích.....	24
2.5 Vůle podnikatele k utajení a odpovídající zajištění utajení.....	25
3. Dispozice s obchodním tajemstvím.....	27
3.1 Předmluvní vztahy.....	27
3.2 Licenční smlouva nebo smlouva inominátní?.....	30
3.2.1 Licenční smlouva.....	33
3.2.2 Specifika licenční smlouvy dle nového občanského zákoníku.....	41
3.3 Smlouva o prodeji podniku nebo jeho části.....	43
3.4 Smlouva o nájmu podniku.....	45
3.5 Pacht obchodního závodu.....	48
3.6 Smlouva o převodu obchodního podílu.....	50
3.7 Smlouva o dílo.....	52
3.8 Smlouva o společném výzkumu.....	53
Závěr a úvahy de lege ferenda.....	54
Abstract.....	56
Literatura.....	59

Úvod

Již samotný název této práce v sobě vystihuje prvek tajemna. Lze vůbec obchodovat s tajemstvím? A pokud ano, jak je možno učinit předmětem obchodního závazkového vztahu to, co má zůstat utajeno? Je možné v takovém vztahu tajemství ochránit, a jestliže ano, tak jak? A v podstatě jako základní otázka se nabízí – je vůbec účelné či praktické se uvedenými otázkami zabývat?

Cílem této práce je snaha o zodpovězení těchto základních otázek a otázek s nimi souvisejících. Úvodem je však již možné zodpovědět otázku účelnosti zabývání se tímto tématem. Lze konstatovat, že téměř každý podnikatel využívá při svém podnikání cenné informace, které mu zajišťují soutěžní výhodu právě tím, že jsou neznámé jeho konkurentům.

Ochrana obchodního tajemství chrání podnikatele před nezákonným získáním a užitím takovýchto utajených skutečností třetími subjekty. Tato absolutní ochrana poskytovaná obchodnímu tajemství je však pouze jednou stranou mince. Podnikatelé mohou totiž současně v rámci rozvoje svých podnikatelských záměrů mít legitimní zájem na nabývání obchodního tajemství, které je majetkem jiných subjektů a na druhou stranu majitelé obchodního tajemství mohou mít zájem generovat zisk prostřednictvím dispozice s obchodním tajemstvím, které je jejich majetkem.

Veškeré dispozice s obchodním tajemstvím přitom musí respektovat zejména specifika tohoto nehmotného statku, jako statku, který musí zůstat pro zachování své hodnoty veřejnosti skryt. V této souvislosti lze kupříkladu poukázat na čl. 39 Dohody o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví (Dohoda TRIPS)¹, který je prvním multilaterálním ujednáním zakotvujícím zásadní roli, kterou má obchodní tajemství v průmyslu. Smluvní státy se dle tohoto článku

---

1 Sdělení MZV č. 191/1995 Sb.

zavazují garantovat plnou ochranu obchodnímu tajemství coby duševnímu vlastnictví, a to přestože jeho předmět zůstává společnosti skryt (na rozdíl od práva autorského či patentového). Jde o západní způsob nazírání na ochranu obchodního tajemství, který respektuje jeho přínos pro průmysl a transfer technologií.²

Cílem této práce je posoudit možnosti disponování s obchodním tajemstvím a současně podmínky takového disponování v obchodních závazkových vztazích, a to jak dle stávající právní úpravy, tak dle nového zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, který nabude účinnosti 1. 1. 2014.

Současně je z teoretického hlediska přínosné úpravu v českém právním řádu posoudit ve světle úpravy obchodního tajemství ve Spojených státech amerických (dále jen „USA“), a to zejména s přihlédnutím ke skutečnosti, že na rozdíl od České republiky má v USA ochrana obchodního tajemství dlouhou a ničím nepřerušovanou tradici³, díky níž v USA existuje řada předpisů a bohatá judikatura, která může být inspirací při hodnocení tohoto institutu i v českém právním řádu.

---

2 Volně dle: Protection of Trade Secrets and Confidential Information, Dr. François Dessemontet. Dostupné na <http://www.unil.ch/webdav/site/cedidac/shared/Articles/Protection%2520Trade%2520Secrets.pdf>

3 Jako první rozhodnutí garantující ochranu obchodního tajemství v USA bývá uváděno rozhodnutí z roku 1837, v němž soud uznal výlučné právo na utajování tajného způsobu výroby čokolády (Vickery v. Welch, 36 Mass. 19 Pick. 523;1837). Druhým citovaným rozhodnutím je rozhodnutí Peabody v. Norfolk, 98 Mass. 452 z roku 1968, v němž soud uznal právo na obchodní tajemství týkající se postupu výroby, a to bez současné nutnosti patentování takového postupu. Shodně např. in Czapracka, K.A.: Antitrust and trade Secrets: The U.S. and the EU approach. SANTA CLARA COMPUTER & HIGH TECH. L.J. 2008, Vol. 24, str. 219.

Metodologie

Základní metodou, která je v této práci použita, je analýza a komparace získaných údajů a materiálů a následně pak jejich syntéza. K výkladu práva je v práci využíváno metody mluvnicko-jazykové a sémantické, metody teleologické, metody systematické, metody komparatistické, metod logických i metody historické.

Zohledněn je přitom jak výklad doktrinální, tak výklad relevantních soudních rozhodnutí. Při výkladu jednotlivých právních institutů je čerpáno v první řadě z české právní literatury, z některých pramenů politických, využity byly však také ve značné míře také prameny cizojazyčné, a to v jazyce anglickém. Významným zdrojem informací pro tuto práci byla současně světová počítačová síť internet.

1. Pojem obchodní tajemství

Má-li být předmětem převodu a současně ochrany v rámci obchodního závazkového vztahu obchodní tajemství, je v první řadě klíčové definovat, jaké skutečnosti mohou být za obchodní tajemství považovány. S tím také úzce souvisí otázka, zda mohou být takto definované skutečnosti nepřímým předmětem smlouvy a jak musí být ve smlouvě specifikovány k zajištění určitosti smlouvy, její platnosti a současně k zajištění ochrany těchto práv pro případ potenciálního porušení smluvních závazků.

1.1 Historický vývoj

Dle Ottova slovníku naučného *tajemství* je „věcí nezjevnou, nevysvětlenou, vůbec neznámou nebo ve skrytě chovanou.“ Prozrazování výrobních a *obchodních tajemství* „zřizenci jednoho závodu jinému podnikateli“ pak Ottův slovník naučný řadí mezi „nešvary proti nimž obrací se zákonodárství v zájmu obecnstva i solidního podnikatelstva“. Tyto *nešvary* pak dle citovaného slovníku budí pozornost zákonodárcovu, neboť jde o jeden ze způsobů „užívání nekalých, mravně zavržitelných prostředků, aby se jimi dosáhlo neoprávněných výhod naproti konkurentům (tzv. nekalá soutěž, concurrence déloyale).“⁴

V českém právním řádu byla ochrana obchodního tajemství poprvé zakotvena zák. č. 111/1927 Sb. z. a n., zákonem proti nekalé soutěži, ze dne 15. července 1927. Tento zákon pojem obchodní tajemství sice nedefinoval, avšak shodně se shora citovaným slovníkem považoval

---

⁴ Ottův slovník naučný. 25. díl. Praha: Nakladatelství Ladislav Horáček – Paseka a nakladatelství Argo, 2002, str. 40.

porušení obchodního nebo výrobního tajemství za nekalosoutěžní jednání.⁵

Citovaný zákon byl nahrazen zák. č.: 141/1950 Sb., občanský zákoník. Tento zákoník a ani jiné předpisy však již ochranu obchodního tajemství neupravovaly. V právním řádu sice existovala ochrana *hospodářského tajemství*, tento institut se však vztahoval pojmově k ochraně jiných vztahů a neměl s obchodním tajemstvím mnoho společného⁶. Ochranu obchodnímu tajemství pak neposkytoval ani zák. č.: 40/1964 Sb., občanský zákoník, který nahradil zákon č.: 141/1950 Sb.

Ochrana obchodního tajemství tak byla v českém právním řádu zakotvena až po roce 1989, a to konkrétně stávajícím zák. č.: 513/1991 Sb., obchodním zákoníkem (dále také jen „ObchZ“).

1.2 Definice v obchodním zákoníku

V českém právním řádu je institut obchodního tajemství definován v ust. § 17 zák. č.: 513/1991 Sb., obchodního zákoníku, a to zakotvením kumulativních znaků, které musí být splněny, aby mohla být určitá skutečnost považována za obchodní tajemství.

---

5 Dle ust. § 13 ten, kdo „jako zaměstnanec nebo učeň za trvání zaměstnaneckého nebo učňovského poměru jiné osobě neoprávněně sdělí nebo učiní přístupným obchodní nebo výrobní tajemství, jež mu v důsledku jeho poměru v podniku buď bylo svěřeno, nebo stalo se jinak přístupným a jehož může být použito za účelem soutěže, může být žalován, aby se zdržel takového jednání.“ Současně však „stejnou žalobou může být nastupováno proti tomu, kdo neoprávněně za účelem soutěže jinému sdělí nebo ve vlastním nebo cizím podniku užije obchodního nebo výrobního tajemství, jehož znalosti nabyt: a) vlastním nebo cizím jednáním příčícím se zákonu nebo dobrým mravům, zejména vlastní nebo cizí výzvědou, nebo; b) jako tajemství jemu zvláště svěřeného, zejména z technických předloh a návodů, z výkresů, modelů, šablon, stříhů, receptů, štočeků, vzorků a vzorkovnic, ze seznamu zákazníků a pramenů nákupních; nebo c) u výkonu funkce, k níž byl soudem nebo veřejným orgánem povolán.“

6 Jak je dále podrobně zdůvodněno v díle Štenglová, I., Drápal, L., Púry, F.: Obchodní tajemství, Praktická příručka, Praha: Linde Praha: a.s. 2005, str. 10-11.

Ochranu z titulu obchodního tajemství tak požívají skutečnosti které:

- a) jsou obchodní, výrobní či technické povahy,
- b) náležejí k podniku a s tímto také souvisí,
- c) mají skutečnou nebo alespoň potenciální materiální nebo nemateriální hodnotu,
- d) nejsou v příslušných obchodních kruzích běžně dostupné,
- e) mají být dle vůle podnikatele utajeny a
- f) podnikatel jejich utajení odpovídajícím způsobem zajišťuje.

Veškeré shora uvedené zákonné podmínky, které jsou předpokladem vzniku a i trvání ochrany obchodního tajemství, patří mezi relativně neurčité pojmy, které je v konkrétním případě vždy nezbytné posoudit individuálně s přihlédnutím k současným tržním podmínkám a k okolnostem daného smluvního vztahu. Také z tohoto důvodu se jednotlivými shora citovanými definičními znaky podrobně zabývá odborná literatura⁷ a jsou popsány i v celé řadě soudních rozhodnutí⁸.

---

7 Štenglová, I., Drápal, L., Púry, F.: Obchodní tajemství, Praktická příručka, Praha: Linde Praha: a.s. 2005, str. 16 an, Čada, K.: Obchodní tajemství a know how, I. vydání, Praha: Úřad průmyslového vlastnictví, 1997, str.: 10 a násl., Špindler, K.: Ochrana obchodního tajemství. Právní rádce, 2001, č. 12, str. 23. Bejček, J.: Může být účelem zákona samoučel? Právní rozhledy, 2003, č. 11, str. 533 an. Boháček, M. Ochrana databází, dat a informací v českém právu. Obchodní právo, 1993, č. 5, str. 11. HAJN, Petr. K ochraně informačního a dovednostního předstihu při podnikání. Časopis pro právní vědu a praxi. 2001, roč. 9, č. 3, str.: 248.

8 Mimo jiné např.: Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu sp. zn.: 7 As 24/2007, Rozsudek Městského soudu v Praze sp. zn.: 33 Ca 80/2000 ze dne 31. 8. 2000, Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové sp. zn.: 31 Ca 189/2000 ze dne 25. 5. 2001, Rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp. zn.: 21 Cdo 1874/2004.

1.3 Definice v novém občanském zákoníku

S účinností od 1.1. 2014 nahradí shora popsanou úpravu obchodního tajemství zakotvenou doposud v obchodním zákoníku úprava nová, obsažená v zák. č.: 89/2012 Sb., občanském zákoníku. Tento nový občanský zákoník (dále také jen „NOZ“), v první řadě ve svém ustanovení § 504 stanoví, že:

„Obchodní tajemství tvoří konkurenčně významné, určitelné, ocenitelné a v příslušných obchodních kruzích běžně nedostupné skutečnosti, které souvisejí se závodem a jejichž vlastník zajišťuje ve svém zájmu odpovídajícím způsobem jejich utajení.“

Systematicky je přitom obchodní tajemství zařazeno v novém občanském zákoníku mezi věci⁹. Věcí v právním smyslu je dle ust. § 489 NOZ „(...) vše, co je rozdílné od osoby a slouží potřebě lidí“. Základní rozdělení věcí pak obsahuje ust. § 496 NOZ, dle jehož odst. 2 „Nehmotné věci jsou práva, jejichž povaha to připouští, a jiné věci bez hmotné podstaty.“ Obchodní tajemství tak bude třeba považovat právě za nehmotnou věc dle ust. § 496 odst. 2 NOZ.

Z citovaného ustanovení je dále zřejmé, že také nová úprava definice obchodního tajemství stanoví kumulativní znaky, na jejichž splnění se existence obchodního tajemství váže. Zánikem kteréhokoli z uvedených znaků zaniká i obchodní tajemství.

Při porovnání těchto nových znaků se stávající úpravou je v první řadě zřejmé, že z definičních znaků bylo vypuštěno kazuistické dělení na

---

⁹ Ve vztahu k nehmotným statkům mění nový zákoník stávající ustálený doktrinální výklad, podle kterého nehmotné statky nejsou věcmi a tedy ani objektem vlastnického práva a nemají vlastníka, nýbrž pouhého majitele. NOZ vychází z pojetí, že ustanovení o věcných právech dopadají na hmotné i nehmotné věci. Ustanovení o věcných právech budou použitelná i na takové nehmotné statky, jako jsou energie nebo práva prohlášená za věci (patenty a jiné objekty průmyslového a duševního vlastnictví, řadu investičních nástrojů bez hmotné podstaty atp.). Více v důvodové zprávě k NOZ.

skutečnosti obchodní, výrobní či technické povahy. Tato změna však dle mého názoru nevede k žádnému významovému posunu obsahu pojmu.¹⁰

Dále NOZ při stanovení hodnoty obchodního tajemství namísto skutečné nebo alespoň potenciální materiální či nemateriální hodnoty požaduje, aby tyto skutečnosti byly ocenitelné. S ohledem na dále podrobně rozvedené výkladové problémy se stanovením nemateriální hodnoty, lze tuto změnu považovat za přínos k jednoznačnosti pojmu.

Definice v NOZ dále zakotvuje, že musí jít o skutečnosti související se „závodem“, namísto s „podnikem“. Z pohledu definičních znaků obchodního tajemství nejde o posun ve významu, neboť pojem závod nahradil v novém zákoně pojem podnik.

Za jistý posun ve výslovném znění definice lze naopak považovat výslovné ustanovení, že skutečnosti tvořící obchodní tajemství musí být *konkurenčně významné a určitelné*. Avšak z výkladu jednotlivých stávajících podmínek lze dospět k závěru, že i tyto dva předpoklady musejí být naplněny i za účinnosti stávající úpravy. Konkurenční významnost je dovozována v souvislosti s konkurenčním předstihem jako mírou hodnoty takovýchto skutečností, určitost takovýchto skutečností je pak základním předpokladem jejich definování a jejich následné ochrany (resp. převodu).

Za teoretický posun lze považovat závěrečnou část definice, dle které vlastník těchto skutečností: „*zajišťuje ve svém zájmu odpovídajícím způsobem jejich utajení*.“ Zde nová formulace dle mého názoru opouští teorii vůle, když zcela opomíjí podmínku, že by skutečnosti „měli být podle vůle podnikatele utajeny“ a přiklání se k teorii zájmu. Teorie zájmu přitom vychází z myšlenky, že o skutečnostech podléhajících

---

10 Výčet, dle kterého musí jít o skutečnosti obchodní, výrobní či technické povahy se totiž jeví jako nadbytečný. Z uvedeného důvodu zák.č.: 89/2012 Sb., občanský zákoník již povahu skutečností (obchodní, výrobní, technická) nespecifikuje, dle důvodové zprávy toto vymezení dostatečně kryje již výraz „skutečnosti“, přičemž: „o jaké skutečnosti in concreto jde a jaká je jejich povaha, je otázka skutkového zjištění – podstatná je jejich souvislost s obchodním závodem.“

ochraně v režimu obchodního tajemství rozhoduje objektivní zájem podnikatele na jejich utajení. „*Takové pojetí dovoluje chránit i předem obtížně předvídatelné podoby obchodního tajemství.*“¹¹

---

11 Hajn, P.: K ochraně informačního a dovednostního předstihu při podnikání. Časopis pro právní vědu a praxi. 2001, roč. 9, č. 3, str. 248. Jak dále uvádí Hajn v citovaném článku, rozdíl mezi těmito pojetími však není výrazně příkrý: „Skutečnosti, které mají být utajeny, může podnikatel ve svém výslovném volném projevu vyjádřit ve velmi obecné poloze a učinit tak téměř nerozeznatelným rozdíl mezi teorií vůle a teorií zájmu.“

2. Definiční znaky

S přihlédnutím k zamýšlenému rozsahu této práce je právě vymezení výše specifikovaných různorodých skutečností v obchodním závazkovém vztahu vymezením předmětu dispozice a odpovídá na otázku, jaké skutečnosti mohou být předmětem převodu.

S ohledem na dobu vzniku této práce je přitom nezbytné zabývat se nejen právní úpravou účinnou, tedy tou obsaženou v obchodním zákoníku, ale také úpravou nového občanského zákoníku, který bude účinný od 1. 1. 2014.

2.1 Skutečnosti obchodní, výrobní či technické povahy

V souladu se stávající právní úpravou právě to, co označíme za skutečnosti obchodní, výrobní či technické povahy, můžeme pak vymezit coby možný nepřímý předmět smlouvy.

Porovnáním jednotlivých pramenů¹² lze dospět k závěru, že v doktrinálním výkladu prakticky nedochází k zásadním rozporům při vymezení rozsahu pojmu *skutečnosti obchodní, výrobní či technické povahy*. Tyto skutečnosti jsou v citovaných pramenech vymezovány relativně obsáhlými demonstrativními výčty příkladů, které obsah pojmu naplňují.

Co se takovýmito skutečnostmi v praxi rozumí, vyplývá vždy z charakteru konkrétního podniku a z konkrétních okolností případu. Ačkoliv žádný výčet nemůže v prostředí měnící se tržní reality a

---

¹² Se shodným přístupem se setkáváme u zahraničních autorů. Např. Bouchoux mezi obchodní tajemství řadí chemické vzorce a sloučeniny, seznamy zákazníků, způsoby obchodování, techniky prodeje, finanční předpovědi a modely, marketingové plány a seznamy potenciálních akvizičních cílů. Bouchoux, D. E.: *Protecting Your Company's Intellectual Property: A Practical Guide to Trademarks, Copyrights, Patents & Trade Secrets*. Amacom 2006, str. 194.

technologického vývoje vyčerpávajícím způsobem vystihnout rozsah všech takovýchto skutečností, je pro ilustraci možné alespoň demonstrativním výčtem nastínit, jaké skutečnosti mohou být s ohledem na zákonné vymezení předmětem převodu v rámci dispozice s obchodním tajemstvím.

Za skutečnosti *obchodní povahy* můžeme podle jedné z definic označit například: „seznamy odběratelů a dodavatelů, obchodní plány a záměry, adresáře potenciálních obchodních partnerů, adresáře prověřených zahraničních zástupců nebo dealerů, problematiku cenové politiky a kalkulace, obsahy obchodních knih a reklamní strategie, strategie uplatňované v obchodním jednání, distribuční metody.“¹³ Štenglová pak dále mezi takové skutečnosti řadí mimo jiné také výrobní náklady, cenové kalkulace a připravované vzorníky.¹⁴

S přihlédnutím k podmínkám citovaným shora ad e) a f), tedy k samotnému principu utajení skutečností tvořících obchodní tajemství, lze polemizovat s názorem, že by takovýmito skutečnostmi mohly být například také formální úpravy tiskopisů nebo smluv¹⁵, neboť s ohledem na různorodý charakter veškeré dokumentace, která vzniká při provozu podniku, lze potřebného utajení takovéto formální úpravy dokumentů dle mého názoru stěží dosáhnout.¹⁶

Za skutečnosti *výrobní povahy* jsou pak považovány okruhy poznatků o „technologických procesech a jejich zvláštním průběhu“¹⁷, zejména může jít o technologické postupy a metody, výrobní vzory a prototypy, receptury, popisy organizace práce při výrobě či montáži

---

13 Čada, K.: Obchodní tajemství a know how, I. vydání, Praha: Úřad průmyslového vlastnictví, 1997, str.: 12.

14 Štenglová, I., Drápal, L., Púry, F.: Obchodní tajemství, Praktická příručka, Praha: Linde Praha: a.s. 2005, str.: 17.

15 Op. cit. sub. 13.

16 To dle mého názoru nebrání ochraně těchto prvků vtělených v tzv. „corporate identity“ s využitím jiných prostředků sloužících k ochraně proti nekalé soutěži.

17 Hajn, P.: K ochraně informačního a dovednostního předstihu při podnikání. Časopis pro právní vědu a praxi. 2001, roč. 9, č. 3, str. 249.

popisy postupů optimalizace výroby, způsoby zavádění a optimalizace výroby, způsoby kontroly a řízení výroby atp.

Za sporné lze naopak považovat zahrnutí „požadavků na životní prostředí a úřední povolení výroby v případě, že je jich v daném oboru třeba,¹⁸“ a to s odkazem na podmínku citovanou výše ad d), neboť mám za to, že jde o skutečnosti, které by v příslušných obchodních kruzích naopak být běžně dostupné měly.¹⁹

A nakonec mezi skutečností *technické povahy* lze v obecné rovině podřadit veškerá „zlepšení oproti současnému stavu techniky a také nové poznání, které by mohlo být chráněno jako vynález nebo užítý vzor, ale z nejrůznějších důvodů tak chráněno není či ještě není“²⁰ zejména může jít například o technické plány a výkresy, grafy apod.

Ačkoliv tento definiční znak, resp. tento kazuistický výčet, již v NOZ chybí, je možné výše uvedené výčty považovat za inspirativní při naplňování jinak relativně neurčitého pojmu.

Zajímavým postřehem v této souvislosti je, že za obchodní tajemství mohou být považovány nejen shora popisované skutečnosti a informace pozitivního rázu (tedy jak určitý postup či obchod uskutečnit jde, či která metoda je nejvhodnější), ale také skutečnosti negativní (tedy který postup naopak vhodný není a k cíli nevede).²¹ Tato ochrana může být praktická například u negativních zjištění při vývoji nehmotného

---

18 Op. cit. sub. 13.

19 Současně i v tomto případě lze argumentovat odkazem na podmínky ad e) a f), neboť plnění veřejnoprávních povinností stanovených v příslušných povoleních a dodržování předpisů na ochranu životního prostředí (jakož i ostatních veřejnoprávních předpisů) je dle mého názoru základní zákonnou povinností každého podnikatele známou naopak všem a nikoliv skutečností utajovanou.

20 Hajn, P.: K ochraně informačního a dovednostního předstihu při podnikání. Časopis pro právní vědu a praxi. 2001, roč. 9, č. 3, str.: 249.

21 Může jít o zpravu, která popisuje obchodní metodu, která nepřináší zisk, nebo popis řady výrobků, které nejsou obchodovatelné. In Bouchoux, D. E.: Protecting Your Company's Intellectual Property: A Practical Guide to Trademarks, Copyrights, Patents & Trade Secrets. Amacom 2006, str. 194.

statku, který by mohl být předmětem ochrany v rámci jiného institutu ochrany duševního vlastnictví (např. právem patentovým).²²

2.2 Skutečnosti náležející k podniku

V souladu s ust. § 17 ObchZ platí, že: „Předmětem práv náležejících k podniku je i obchodní tajemství.“ Citované ustanovení současně stanoví, že skutečnosti obchodní výrobní či technické povahy tvoří obchodní tajemství tehdy, souvisejí-li s podnikem. Pojem podnik je definován v ustanovení § 5 odst. 1 ObchZ, a to jako soubor hmotných, jakož i osobních a nehmotných složek podnikání. K podniku přitom náleží takové věci, práva a jiné majetkové hodnoty, které patří podnikateli a slouží k provozování podniku, nebo vzhledem ke své povaze mají k tomuto účelu sloužit.

V NOZ je tak, jak je uvedené výše, podnik nově nazýván závodem a tak i obchodním tajemstvím budou nově skutečnosti *související se závodem*. Obchodním závodem se přitom dle NOZ rozumí organizovaný soubor jmění, který podnikatel vytvořil a který z jeho vůle slouží k provozování jeho činnosti. Má se za to, že závod tvoří vše, co zpravidla slouží k jeho provozu. Z pohledu výkladu pojmu obchodní tajemství tedy touto změnou dle mého názoru nedošlo k posunu významu.

Z výše uvedeného je v první řadě zřejmé, že obchodní tajemství je coby výsledek tvůrčí duševní činnosti²³ nehmotnou složkou podnikání, náležející k podniku (resp. k závodem). V každém případě tak lze uzavřít, že obchodní tajemství je nehmotným statkem a jako takové je

---

22 Konkrétně může jít o záznam experimentu, který se nezdařil. Miller J. C., Serrato, R.: Represas-Cardenas, J. M., Kundahl, G.: The Handbook of Nanotechnology: Business, Policy, and Intellectual Property Law. Wiley 2004, str. 228.

23 Ochrana těmto právům je přitom garantována ústavním pořádkem ČR, když dle čl.

34 Listiny základních práva a svobod: „Práva k výsledkům tvůrčí duševní činnosti jsou chráněna zákonem.“

způsobilým předmětem převodu v rámci obchodních závazkových vztahů.²⁴

Dále se zdá, že z dikce citovaného ustanovení je nepochybné, že o obchodní tajemství se může jednat jen tehdy, je-li součástí podniku. Přesto v praxi může nastat situace, kdy by mohlo být účelné poskytovat ochranu i skutečnostem, které sice splňují veškeré ostatní definiční znaky, avšak nesouvisí s podnikem. Může jít typicky o situace, kdy je účelné chránit tyto skutečnosti u subjektů „nepodnikatelského typu“.²⁵

Lze si představit situaci, kdy např. vlastník společnosti vyrábějící konkrétní produkt, ukončí podnikání, avšak obchodní tajemství má zájem zachovat do budoucna např. pro své dědice, či jen za účelem samostatného převodu obchodního tajemství bez současného převodu již neexistujícího podniku.²⁶ Obdobná situace nastane, když nepodnikatel vyvine řešení (recept, metodu, postup atd.), které by jinak spadalo pod obchodní tajemství a má zájem toto řešení převést na podnikatele.

V polemice na toto téma²⁷ je třeba se dle mého názoru postavit za stanovisko, že ochranu skutečností nesouvisejících s podnikem nelze z dikce zákona žádným způsobem dovodit.²⁸ Z mého pohledu by však

---

24 Právo nakládat s tímto nehmotným statkem je upraveno v ust. § 18 ObchZ tak, jak bude pojednáno dále.

25 Hajn, P.: K ochraně informačního a dovednostního předstihu při podnikání. Časopis pro právní vědu a praxi. 2001, roč. 9, č. 3, str. 250.

26 Eliáš, K. Kurs obchodního práva. Úvodní a obecná část. Soutěžní právo. Praha: C.H.Beck, 1995, str. 137.

27 Štenglová, I., Drápal, L., Púry, F.: Obchodní tajemství, Praktická příručka, Praha: Linde Praha: a.s. 2005, str. 15 a Eliáš, K. Kurs obchodního práva. Úvodní a obecná část. Soutěžní právo. Praha: C.H.Beck, 1995, str. 137.

28 Opačný názor zastává např. Hajn, když uvádí, že „(...)obchodní tajemství musí být chráněno nejen u podniků (jak je tento pojem běžně chápán), ale i (...) subjektů celkově nepodnikatelského typu“. Hajn, P.: K ochraně informačního a dovednostního předstihu při podnikání. Časopis pro právní vědu a praxi. 2001, roč. 9, č. 3, str. 250.

mohly být takovéto skutečnosti označeny za know-how a jako takové i převáděny v rámci obchodních závazkových vztahů.²⁹

Tento závěr dle mého názoru podporuje i skutečnost, že oba instituty (tedy obchodní tajemství a know how) se svými obecně uznávanými definičními znaky³⁰ významně překrývají,³¹ avšak s tím významným zásadním rozdílem, že pojem know how není v českém právním řádu závazně definován³². Tak sice na jednu stranu činí problémy zjištění, co pod rozsah tohoto pojmu bude spadat, na druhou stranu absence těchto závazných definičních znaků umožňuje pod tento pojem podřadit nehmotné statky, které by podle jiných ustanovení nebylo možné chránit.³³

---

29 Know-how je jinou majetkovou hodnotou dle ust. § 118 zák. č.: 40/1964 Sb., občanského zákoníku a jako takové může být nepřímým předmětem obchodních závazkových vztahů.

30 Které jsou v případě obchodního tajemství dány zákonem, v případě know how pak zejména doktrinálním výkladem.

31 Eliáš, K. Vklady do obchodních společností. Právník, 1994, č. 5, s. 39. Lisse, L.: Know-how v českém právním řádu. Právní rozhledy. 2003, roč. 11, č.10, 632 s. roč. 15, č. 1, str. 87 an. HAJN, Petr. K ochraně informačního a dovednostního předstihu při podnikání. Časopis pro právní vědu a praxi. 2001, roč. 9, č. 3, str.: 248.

32 Přesto se v právních předpisech objevuje (zejména v souvislosti s mezinárodními dohodami ratifikovanými a vyhlášenými ve Sbírce zákonů). Lisse, L.: Know-how v českém právním řádu. Právní rozhledy. 2003, roč. 11, č.10, 632 s. roč. 15, č. 1, str. 87. Naopak např. slovenská právní úprava definici obsahuje, a to v ust. § 4 odst. 2 zák. č. 188/1994 Zb., o ochrane hospodárskej súťaže: „know-how sú výrobnotechnické a obchodné poznatky a skúsenosti“. Více in Vojčík, P.: Know-how ako predmet majetkoprávných vzťahov. Průmyslové vlastnictví, 1995, č. 1–2, s. 13.

33 Doc. Dr. Otto Kunc CSc. ve své publikaci „Průmyslová práva a mezinárodní právo“ již v roce 1971 definoval know-how jako „souhrn nepatentovaných a nepatentovatelných technických poznatků, znalostí a zkušeností umožňujících nejúčelnější a nejefektivnější využití různých technických řešení ve výrobě.“ Čada, K.: Obchodní tajemství a know how, I. vydání, Praha: Úřad průmyslového vlastnictví, 1997, str. 32.

2.3 Materiální nebo nemateriální hodnota (skutečná či potenciální)

Posouzení hodnoty obchodního tajemství, a to především hodnoty materiální, je z pohledu předmětu této práce významným aspektem, neboť právě hodnota obchodního tajemství bude ekonomickou motivací stran k realizaci dispozice s obchodním tajemstvím.

Materiální či nemateriální hodnotou mají takové specifické skutečnosti, kterými se podnikatel od svých konkurentů a zajišťují tak podnikateli soutěžní předstih.³⁴ Tuto hodnotu zajišťující soutěžní předstih je pak pro účely kontraktace nezbytné ocenit. Hodnotu určitých skutečností lze přitom v obecné rovině poměřit podle výsledků, které byly, budou nebo by mohly být dosaženy využitím těchto skutečností.³⁵

Hodnotu obchodního tajemství (skutečnou i potenciální) je pro účely kontraktace nezbytné ocenit v penězích, neboť cena obchodního tajemství bude pravidelnou náležitostí obchodního závazkového vztahu, jehož předmětem bude převod obchodního tajemství. Problematika oceňování obchodního tajemství patří mezi komplexní a složité otázky, které jsou předmětem zkoumání nejen právních, ale zejména ekonomických věd.³⁶

Oceňování obchodního tajemství je složitější než oceňování jiného majetku, neboť jde tak, jak bylo řečeno výše, o hodnotu skrytou,

---

34 Hajn, P.: K ochraně informačního a dovednostního předstihu při podnikání. Časopis pro právní vědu a praxi. 2001, roč. 9, č. 3, str. 245 a násl.

35 Obdobně se k soutěžnímu předstihu vyjadřuje také Hajn, který dále výstižně popisuje a na příkladu dokazuje, že k soutěžní výhodě vede i získání informace o konkurentovi, která nemá žádný význam pro civilizační pokrok. In Hajn, P.: K ochraně informačního a dovednostního předstihu při podnikání. Časopis pro právní vědu a praxi. 2001, roč. 9, č. 3, str. 245

36 Malý, J.: Oceňování průmyslového vlastnictví – nové přístupy, Praha: C. H. Beck, 2007. Malý, J.: Obchod nehmotnými statky. Praha: C.H. Beck, 2002. Čada, K. Oceňování nehmotného majetku. Praha: Oeconomica, 2002, str.: 93.

utajenou, imateriální³⁷, kterou je obtížné pro účely obchodního vztahu jak klasifikovat, tak ohodnotit. Jde tak o nehmotný statek, který na jednu stranu významně ovlivňuje hospodářské výsledky podnikatele, na stranu druhou „(...)se ho nelze dotknout, nelze ho cítit a neobjevuje se v účetních knihách společnosti“³⁸ a je tak složité stanovit jeho finanční hodnotu.

Oceňování majetku je v českém právním řádu upraveno zákonem č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů (zákon o oceňování majetku). Majetek a služba se na základě tohoto zákona oceňují obvyklou cenou, pokud tento zákon nestanoví jiný způsob oceňování³⁹. Mezi jiné způsoby ocenění dle citovaného zákona patří zejména způsob nákladový, výnosový a porovnávací.⁴⁰

Materiální hodnotu obchodního tajemství lze ocenit na základě ust. § 17 odst. 1 citovaného zákona, dle kterého „majetková práva, která jsou obsahem průmyslových práv a práv na označení nebo vyplývající z jejich užití, a výrobně technické a obchodní poznatky (know-how), (...) se oceňují výnosovým způsobem⁴¹, a to jako součet diskontovaných budoucích ročních čistých výnosů vyplývajících z užívání těchto práv ode dne ocenění.“

---

37 A často půjde spíše o dílčí poznatky, než zásadní informace. Jde často o „low-tech“ postupy (např.: doporučení, že sklenice s nápojem patří právě 4 kostky ledu (tedy nikoli 3 ani 5 kostek). Abell, M.: Trademark Licensing and Franchising. Dokument WIPO/IP/BJ/91/10, Ženeva 1991, str. 17. Obchodní tajemství může spočívat v komplexním obchodním konceptu s marketingovou strategií, s určenými standardy a kontrolou kvality. Nemusí jít o technologicky náročné postupy, ale o koncept vyznačující se spíše komplexností.

38 Cohen, J.: Intangible Assets: Valuation and Economic Benefit. Wiley 2005, str. 1.

39 Dle ust. § 2 odst. 1 citovaného zákona je cenou obvyklou cena, která by byla dosažena při prodeji stejného, popřípadě obdobného majetku nebo při poskytování stejné nebo obdobné služby v obvyklém obchodním styku v tuzemsku ke dni ocenění.

40 Dle ust. § 2 odst. 3 písm. a), b) a c) citovaného zákona.

41 Výnosovou metodu pro oceňování obchodního tajemství doporučuje i odborná literatura, např.: Čada, K.: Obchodní tajemství a know how, I. vydání, Praha: Úřad průmyslového vlastnictví, 1997, str.: 139.

Na tomto místě je třeba upozornit na terminologii užívanou citovaným zákonem, který nepoužívá pojem obchodní tajemství, a v úvahu tak připadá podřazení obchodního tajemství buďto pod průmyslové právo nebo pod „výrobně technické a obchodní poznatky (know-how).“⁴²

V souladu se zákonem tak lze obchodní tajemství ocenit určením potenciálních ročních čistých výnosů vyplývajících z jeho užívání. Určení takovýchto zisků je možné odhadnout porovnáním historického vývoje dosahování zisku společnosti, s přihlédnutím k makroekonomickým ukazatelům, finanční situaci společnosti atp.⁴³

Pro účely ohodnocení obchodního tajemství v případě sporu plynoucího z jeho porušení je obecně přijímáno, že za hodnotné lze považovat veškeré informace, jejichž vyzrazení je potenciálně způsobilé negativně ovlivnit hospodářský výsledek podnikatele, a to současný i budoucí.⁴⁴ Takovým potenciálním negativním důsledkem může být zejména zhoršení postavení podnikatele na trhu (např. odliv zákazníků ke konkurenci), zvýšení nákladů, marné vynaložení nákladů (např. na reklamu a marketing) či ztráta zisku.⁴⁵

---

42 Otázka, zda je obchodní právo průmyslovým právem, je pro účely této práce klíčová, neboť na tomto posouzení závisí volba smluvního institutu k nakládání s tímto statkem. Této otázce tak bude věnován větší prostor níže. Na tomto místě lze uzavřít, že bez ohledu na uvedené, je nepochybně možné obchodní tajemství ocenit touto v zákoně zakotvenou metodou, neboť i pokud bychom obchodní tajemství nepovažovali za průmyslové právo, bylo by třeba jej považovat za výrobně technický poznatek.

⁴³ Cohen, J.: *Intangible Assets: Valuation and Economic Benefit*. Wiley 2005, str. 119.

⁴⁴ Shodná koncepce je přijímána v zahraniční literatuře, např. Cohen uvádí, že hodnota může být určena na základě odůvodněného odhadu předpokládaného zisku, který by majitel duševního vlastnictví dosáhl, pokud by nedošlo k porušení jeho práv z duševního vlastnictví. Je o Panduit test in Cohen, J.: *Intangible Assets: Valuation and Economic Benefit*. Wiley 2005, str. 118.

⁴⁵ Shodně Štenglová, I., Drápal, L., Púry, F.: *Obchodní tajemství, Praktická příručka*, Praha: Linde Praha: a.s. 2005, str. 15 a Eliáš, K. *Kurs obchodního práva. Úvodní a obecná část. Soutěžní právo*. Praha: C.H.Beck, 1995.

Porušení práv obchodnímu vlastnictví je prakticky nevratné, neboť jednou vyzrazené tajemství již nemůže mít svoji hodnotu plynoucí z utajení, může se v případě sporu plynoucího z jeho porušení jevit za určitých okolností jako spravedlivé postupovat tak, jako by bylo možné „vrátit zpět chod času“⁴⁶ a vytvořit právní fikci, jako by se strany předem dohodly na převodu či na udělení licence k obchodnímu tajemství jeho narušiteli. V takovém případě by pak předmětem ohodnocení bylo stanovení přiměřené úplaty za užívání obchodního tajemství.

Pokud jde o skutečnou či potenciální nemateriální hodnotu obchodního tajemství, pak dle mého názoru půjde jen stěží takovouto hodnotu při obchodní transakci zohlednit.⁴⁷

Nový občanský zákoník však již nemateriální hodnotu jako samostatný definiční znak obchodního tajemství neuvádí a hovoří již pouze o skutečnostech ocenitelných⁴⁸ a ani zahraniční literatura se nezmiňuje o možné nemateriální hodnotě obchodního tajemství.⁴⁹

---

⁴⁶ Cohen, J.: *Intangible Assets: Valuation and Economic Benefit*. Wiley 2005, str. 119.

⁴⁷ Je možné poukázat na ust. § 2 odst. 1 zák. č.: 151/1997 Sb., o oceňování majetku, dle kterého při stanovení ceny obvyklé zvažují všechny okolnosti, které mají na cenu vliv, avšak do její výše se nepromítá mimo jiné vliv zvláštní obliby. Zvláštní oblibou se dle citovaného zákona rozumí zvláštní hodnota přikládána majetku nebo službě vyplývající z osobního vztahu k nim. Je otázkou, zda nemateriální hodnota může být posuzována za takovouto zvláštní oblibu. Pokud ano, pak by patrně dle citovaného ustanovení nebylo možno tuto při ocenění zohlednit.

⁴⁸ Ust. § 504 zák. č.: 89/2012, občanského zákoníku.

⁴⁹ Američtí autoři zpravidla zdůrazňují, že informace tvořící obchodní tajemství musí mít samostatnou skutečnou či potenciální ekonomickou hodnotu plynoucí ze skutečnosti, že není obecně známá a snadno dostupná. Tedy informace musí být jak utajená, tak cenná. Durham, A.L: *Patent Law Essentials: A Concise Guide*. Greenwood Press 2009), str. 12.

2.4 Běžná dostupnost v příslušných obchodních kruzích

Obchodním tajemstvím mohou být současně jen takové skutečnosti, které „nejsou známy v okruhu osob, které jsou nebo by potenciálně mohly být konkurenty podnikatele či by je mohly jeho konkurentům sdělit či jinak poskytnout.“⁵⁰ Jinak řečeno, nesmí být známo konkurentům a odborníkům v daném oboru.⁵¹ Nejde přitom o skutečnosti, které nejsou známy konkurentům vůbec. Čada poukazuje na německou judikaturu, která byla citována již za první republiky, a dle které „jde o obchodní tajemství i tehdy, je-li známo určitému, třeba velmi širokému, okruhu osob, jež je dalšímu okruhu osob tají.“⁵² Čada v citovaném díle dále připomíná významné hledisko teritoriální, neboť skutečnosti obecně známé na nějakém území, mohou na jiném území naplňovat znaky běžné nedostupnosti.⁵³

Skutečnosti, které mají povahu obchodního tajemství, zpravidla musí být při provozování podniku sdělovány zaměstnancům či je v první řadě nezbytné sdělovat takové informace při zachování principu need to know, tedy zaměstnancům musí být zpřístupněny jen ty skutečnosti, které opravdu potřebují k výkonu své práce, smluvním partnerům pak jen pro účely plnění předmětu smlouvy. S tím úzce souvisí nezbytná smluvní ochrana takto sdělených skutečností, což bude obsahem dalších kapitol.

Závěrem je třeba k tomuto bodu podotknout, že přitom není podstatné, zda mají tyto skutečnosti charakter originality či novosti.⁵⁴

---

50 Štenglová, I., Drápal, L., Púry, F.: Obchodní tajemství, Praktická příručka, Praha: Linde Praha: a.s. 2005, str. 19.

51 Čada, K.: Obchodní tajemství a know how, I. vydání, Praha: Úřad průmyslového vlastnictví, 1997, str. 13.

52 Čada, K.: Obchodní tajemství a know how, I. vydání, Praha: Úřad průmyslového vlastnictví, 1997, str. 14.

⁵³ Zajímavým příkladem může být technologie barvení látek přírodními barvivy známá v určité úzké komunitě, jak uvádí Štenglová in Štenglová, I., Drápal, L., Púry, F.: Obchodní tajemství, Praktická příručka, Praha: Linde Praha: a.s. 2005, str. 19.

54 Špindler, K.: Ochrana obchodního tajemství. Právní rádce, 2001, č. 12, str. 23.

Obchodním tajemstvím tak může být např. i „(...)skutečná výrobní zkušenost, která potvrzuje závěry obecně známých technických řešení, pokud nejde o řešení triviální (...).“⁵⁵

2.5 Vůle podnikatele k utajení a odpovídající zajištění utajení

O tom, zda je určitá skutečnost obchodním tajemstvím, rozhoduje dle platné právní úpravy podnikatelova vůle k jejich utajení. V českém právním řádu je tak zakotvena teorie vůle, dle které není předmětem zkoumání objektivní zájem, který by mohl mít podnikatel na případném utajení některých skutečností (jako je tomu u teorie zájmu), ale je to naopak konkrétní jednání podnikatele, ze kterého lze posoudit jeho vůli k utajení některých skutečností.⁵⁶ Podnikatel musí tuto svoji vůli relevantně projevit, a to způsobem odpovídajícím zajištění utajení tohoto tajemství. Ochrana obchodního tajemství tedy významně reflektuje obecnou zásadu *vigilantibus iura scripta sunt*.⁵⁷

Odpovídající péče podnikatele o utajení obchodního tajemství bude posuzována individuálně dle všech okolností konkrétního případu.

Základním předpokladem zajištění utajení je definování skutečností, které jsou obchodním tajemstvím. V praxi je proto v první řadě běžná klasifikace jednotlivých skutečností dle míry jejich utajení, a to od informací, které lze zpřístupnit také každému subjektu i mimo společnost (např. aktuální ceníky produktů), přes informace běžně dostupné jen v rámci společnosti (např. organizační řád), informace

---

55 Čada, K.: Obchodní tajemství a know how, I. vydání, Praha: Úřad průmyslového vlastnictví, 1997, str.: 12.

56 Hajn, P.: K ochraně informačního a dovednostního předstihu při podnikání. Časopis pro právní vědu a praxi. 2001, roč. 9, č. 3, str. 248.

57 Obdobně také in Bouchoux, D.E.: Protecting Your Company's Intellectual Property: A Practical Guide to Trademarks, Copyrights, Patents & Trade Secrets. Amacom 2006, str. 195: „(...) právo pomáhá těm, kdo si pomáhají sami.“

známé jen některým skupinám osob ve společnosti dle jejich pracovního zařazení (může jít např. o plánované akvizice či marketingové plány pro nadcházející období), až po informace známé jen několika málo osobám (mohlo by kupříkladu jít o recept na výrobu Coca Coly, v České republice by mohlo jít např. o recept na výrobu Becherovky). Tyto skutečnosti pak podnikatel musí vhodným způsobem jako utajené označit a následně chránit proti zpřístupnění.

Ochrana musí být přiměřená jednak, hodnotě takového obchodního tajemství, jednak úsilí, které muselo být na jeho vyvinutí vynaloženo, odpovídat by pak měla stupni konkrétní utajenosti tak, jak byl popsán výše. Čím větší je hodnota obchodního tajemství, tím větší úsilí bude patrně podnikatel vynakládat na jeho ochranu. Míra vynaloženého úsilí pak zpětně ovlivní posouzení významu takového tajemství pro podnikatele a tedy i míru ochrany, která takovému tajemství ze zákona náleží.

Zpřístupnění obchodního tajemství je možné zamezovat technickými prostředky (trezor, uzamykání místností, poplašná zařízení, šifrování dat), organizačními opatřeními (např. směrnicemi upravujícími nakládání s obchodním tajemstvím, razítkování utajených dokumentů) a samozřejmě vhodným smluvním ošetřením těchto práv v případě jejich převodu. Přitom právě vhodná smluvní ochrana obchodního tajemství bude dále těžištěm této práce.

3. Dispozice s obchodním tajemstvím

V souladu s ust. § 18 ObchZ je výlučným právem podnikatele, který provozuje podnik, na který se obchodní tajemství vztahuje, s tímto tajemstvím nakládat. Podnikatel má podle citovaného ustanovení právo zejména udělit svolení k užití tohoto obchodního tajemství a stanovit podmínky tohoto užití.

Obchodní tajemství může být samostatným nepřímým předmětem smlouvy nebo s ním může být nakládáno v rámci většího celku jiných nehmotných statků případně také dalšího movitého i nemovitého majetku. Současně může být zpřístupněno třetím osobám v rámci jiných smluvních vztahů, a to především obchodně právních. Obchodní tajemství také může přecházet v rámci prodeje podniku či při prodeji obchodního podílu.

Je tak zřejmé, že k převodu obchodního tajemství může docházet v mnoha formách, přičemž na ty nejvýznamnější z nich se dále zaměří tato práce.

3.1 Předmluvní vztahy

Dříve, než dojde k uzavření jakékoliv smlouvy, probíhá mezi potenciálními účastníky takového právního vztahu předmluvní jednání. Úprava ochrany obchodního tajemství je při těchto jednáních mimořádně důležitá.

Na základě ust. § 271 ObchZ platí, že jestliže si strany při jednání o uzavření smlouvy navzájem poskytnou informace označené jako důvěrné, nesmí strana, které byly tyto informace poskytnuty, tyto informace prozradit třetí osobě a ani je použít v rozporu s jejich účelem pro své potřeby. To platí bez ohledu na to, zda dojde k uzavření smlouvy, či nikoli. Kdo poruší tuto povinnost, je již ze zákona povinen k náhradě škody.

Z dikce tohoto ustanovení je zřejmé, že obchodní zákoník obecně poskytuje v předmluvních vztazích ochranu veškerým okruhům informací označeným smluvními stranami za důvěrné. Jde tak o ochranu podstatně širěji vymezeného okruhu informací, než pouze obchodního tajemství. Pro poskytnutí ochrany v daném případě postačí označení jakékoliv informace jako důvěrné bez ohledu na její další kvality.

Pro účely ochrany obchodního tajemství se tato kusá úprava jeví jako nedostatečná. Je otázkou, zda pouhým označením informací za důvěrnou vynakládá podnikatel dostatečné úsilí k utajení informací tak, jak bylo popsáno výše. Současně s ohledem na obtížnost zjišťování hodnoty obchodního tajemství by bylo patrně velmi komplikované posouzení, jaká náhrada škody byla jeho neoprávněným prozrazením způsobena. Lze proto doporučit, aby smluvní strany ještě před započítím jednání o uzavření smlouvy, jejímž předmětem bude dispozice s obchodním tajemstvím či smlouvy, při které dojde ke zpřístupnění obchodního tajemství, uzavřely dohodu o ochraně obchodního tajemství (označovanou jako dohoda o mlčenlivosti).⁵⁸

Takováto dohoda by měla vedle označení smluvních stran obsahovat zejména přesné vymezení, jaké informace považují smluvní strany za své obchodní tajemství případně, jak budou tyto informace označeny při vzájemných jednáních. Smlouva může dále pro odstranění pochybností vymezit, které informace se za obchodní tajemství nepovažují.⁵⁹

Smlouva musí stanovit zákaz používání těchto informací jinak, než k plnění předmětu dané smlouvy, jakož i zákaz zpřístupňovat tyto třetím

---

58 Jde o „non disclosure agreement“, pro který se i v české právní praxi vžilo označení NDA.

59 Může jít o informace, které se staly veřejně známými, aniž by to způsobila záměrně či opominutím povinná strana, dále které měla povinná strana oprávněně k dispozici před uzavřením smlouvy, případně jsou výsledkem postupu, při kterém k nim povinná strana dospěje nezávisle nebo je po podpisu smlouvy poskytne povinné straně třetí osoba, případně které je povinná osoba povinná je na základě zákona zveřejnit nebo sdělit třetí osobě.

osobám, s výjimkou těch osob, které s nimi potřebují být seznámeny, aby smluvní strany mohly splnit povinnosti podle této smlouvy. Tyto osoby však musí být zavázány mlčenlivostí ve stejném rozsahu jako povinná strana. V neposlední řadě by měla smlouva obsahovat i přiměřené sankce za porušení těchto povinností.

Také nový občanský zákoník ve svém ust. § 1730 odst. 2 poskytuje obdobně jako stávající obchodní zákoník ochranu důvěrných informací (zde údajů a sdělení) v předmluvní fázi, když stanoví že „získá-li strana při jednání o smlouvě o druhé straně důvěrný údaj nebo sdělení, dbá, aby nebyly zneužity, nebo aby nedošlo k jejich prozrazení bez zákonného důvodu.“ Sankcí za porušení takovéto povinnosti je dle citovaného ustanovení povinnost porušující strany v případě, že dojde k jejímu obohacení, vydat poškozené straně to, oč se obohatila.“

Z ust. § 2910 NOZ dále výslovně plyne sankce za případné porušení, když toto ustanovení stanoví, že „Škůdce, který vlastním zaviněním poruší povinnost stanovenou zákonem a zasáhne tak do absolutního práva poškozeného, nahradí poškozenému, co tím způsobil. Povinnost k náhradě vznikne i škůdci, který zasáhne do jiného práva poškozeného zaviněným porušením zákonné povinnosti stanovené na ochranu takového práva.“

Lze tak dovodit, že nová právní úprava zakotvuje povinnost porušující strany jak vydat bezdůvodného obohacení, tak nahradit škodu v případě, že dojde v rámci předmluvního vztahu k prozrazení či zneužití důvěrné sdělení či údaje.⁶⁰

---

⁶⁰ Tento závěr sice nevyplývá přímo z ust. § 1730 odst. 2. Avšak jde k němu dospět dle mého názoru systematickým výkladem zákona. Obdobně stanoví k tomuto ustanovení i důvodová zpráva, dle které: „Porušení zásad poctivého jednání při jednání o uzavření má vést k povinnosti nahradit škodu z toho vzniklou, případně k vydání bezdůvodného obohacení.“

3.2 Licenční smlouva nebo smlouva inominátní?

Svolení k užití obchodního tajemství v obchodně právních vztazích se realizuje smlouvou, přičemž v teorii panují rozpory, zda půjde o smlouvu licenční k předmětům průmyslového vlastnictví⁶¹ či smlouvu inominátní.

Zatímco kupříkladu Hajn⁶² a Eliáš⁶³ uvádějí, že obchodní tajemství je nezbytné převádět smlouvou nepojmenovanou, Dědič⁶⁴ uvádí, že při převodu obchodního tajemství půjde „nejčastěji“ o licenční smlouvu k předmětům průmyslového vlastnictví a také Štenglová⁶⁵ se přiklání k tomuto smluvnímu typu.

Zásadní otázkou, která je k posouzení možnosti využití licenční smlouvy k předmětům průmyslového vlastnictví klíčová, a na kterou však pozitivní právo nedává výslovnou odpověď, je dle mého názoru otázka, zda je obchodní tajemství průmyslovým vlastnictvím či nikoliv. Český právní řád pojem průmyslové vlastnictví v řadě předpisů používá⁶⁶, avšak nikde jej nedefinuje.

---

61 Dle ust. § 508 a násl. ObchZ.

62 Hajn, P.: Obchodní zákoník s komentářem. Praha: CODEX 2000, str. 61,

63 Eliáš, K.: Kurs obchodního práva. Úvodní a obecná část. Soutěžní právo. Praha: C.H.BECK 1995, str. 135.

64 Dědič, J.: Obchodní zákoník. Komentář. Praha: Polygon 2002, str.: 61.

65 Štenglová, I., Drápal, L., Púry, F.: Obchodní tajemství, Praktická příručka, Praha: Linde Praha: a.s. 2005, str.: 26.

66 Např. zák. č.: 14/1993 Sb., o opatřeních na ochranu průmyslového vlastnictví či zák. č.: 221/2006 Sb., o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví a o změně zákonů na ochranu průmyslového vlastnictví (zákon o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví), který do českého právního řádu zpracovává směrnici Evropského parlamentu a rady 2004/48/ES o dodržování práv duševního vlastnictví.

Výklad pojmu průmyslové vlastnictví je možné dovodit v první řadě z Pařížské unijní úmluvy na ochranu průmyslového vlastnictví⁶⁷, která stanoví, že předmětem ochrany průmyslového vlastnictví je mimo jiné také potlačování nekalé soutěže. V souladu s ust. § 20 ObchZ přitom při porušení nebo ohrožení práva na obchodní tajemství přísluší podnikateli právní ochrana právě jako při nekalé soutěži.

Česká republika je dále také smluvní stranou Dohody o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví (Dohoda TRIPS)⁶⁸ spravovanou Světovou obchodní organizací (World Intellectual Property Organization -WIPO), jejímž je Česká republika členem.

Podle čl. 39 dohody TRIPS obchodní tajemství a technické znalosti, které mají komerční hodnotu, musí být chráněny před porušením důvěry a jakýmkoli činem v rozporu s čestnou komerční praxí.⁶⁹ Dále protikonkurenční praktiky ve smluvních licencích mohou na straně členů podléhat opatřením, jejichž cílem je takovým praktikám předcházet a/nebo je kontrolovat.⁷⁰

---

67 Úmluva ze dne 20. března 1883, uveřejněná pod č. 64/1975 Sb., ve znění vyhlášky č. 81/1985 Sb., která je pro ČR závazná v souladu s čl. 10 ústavního zák. č.: 1/1993, Ústava České republiky.

68 Sdělení MZV č. 191/1995 Sb.

69 Jde o informace, které a) jsou tajné v tom smyslu, že nejsou jako celek nebo jako přesná sestava a souhrn jejich částí obecně známy nebo běžně přístupné osobám v kruzích, které se běžně dotýčným druhem informací zabývají; b) mají komerční hodnotu proto, že jsou tajné; a

c) osoby, které je mají právoplatně ve své moci, podnikly za daných okolností přiměřené kroky, aby je udržely v tajnosti.

70 Z pohledu otázky, zda se jedná o průmyslové právo, jsou zajímavá stanoviska jednotlivých států prezentovaných na počátku Uruguayského kola, kdy zahrnutí obchodního tajemství navrhovalo USA, následováno např. Švýcarskem. Naproti tomu např. Brazílie a Indie byly proti. V roce 1989 indická vláda konstatovala, že obchodní tajemství není druhem duševního vlastnictví a jeho převod se neděje prostřednictvím licenční smlouvy. Jak je zřejmé ze znění čl. 39, tyto argumenty nebyly přijaty. Volně přeloženo z: Protection of Trade Secrets and Confidential Information, Dr. François Dessemontet. Dostupné na

Z výše uvedeného lze dovodit, že obchodní tajemství lze považovat v souladu s českým právem za průmyslové právo,⁷¹ z čehož lze následně dovodit, že dispozice s ním je možná na základě ust. § 508 a násl. ObchZ.⁷²

Ani nový občanský zákoník výslovně neupravuje způsob nakládání s obchodním tajemstvím, avšak v ust. § 2358 citovaný předpis obsahuje úpravu licenční smlouvy takto: „*Licenční smlouvou poskytuje poskytovatel nabyvateli oprávnění k výkonu práva duševního vlastnictví (licenci) v ujednaném omezeném nebo neomezeném rozsahu a nabyvatel se zavazuje, není-li ujednáno jinak, poskytnout poskytovateli odměnu.*“

Je tedy patrné, že nově bude možné licenční smlouvou disponovat s veškerými právy duševního vlastnictví a do budoucna tak již nebude výkladových pochyb, jaký smluvní typ v případě obchodního tajemství použít.

<http://www.unil.ch/webdav/site/cedidac/shared/Articles/Protection%2520Trade%2520Secrets.pdf>

71 Opačný přístup k obchodnímu tajemství lze sledovat v dokumentech vypracovaných v rámci Evropské unie, kupříkladu Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru - Strategie práv k průmyslovému vlastnictví pro Evropu KOM(2008)465 dokonce uvádí, že „Malé a střední podniky však často výhod možností plynoucích z uplatňování práv k průmyslovému vlastnictví plně nevyužívají. Výzkum ukazuje, že formálních práv k průmyslovému vlastnictví využívají méně a namísto toho spoléhají na jiné způsoby ochrany, např. obchodní tajemství (...). Je-li tento stav způsoben nedostatkem informovanosti nebo podpory, je nežádoucí a zdůrazňuje potřebu rychlých politických opatření.“ Tento názor je třeba odmítnout, neboť obchodní tajemství náleží mezi průmyslová práva, jednak ochrana obchodního tajemství může být pro podnikatele výhodnější než ochrana jinými formami ochrany duševního vlastnictví (nejmarkantnější může být příklad receptu na Coca Colu, který může být obchodním tajemstvím „navěky“ na rozdíl od časově omezené patentové ochrany).

72 Shodně zavírá např. Munková In Munková, J. Právo proti nekalé soutěži: Komentář. Praha: C.H. Beck, 2008, str. 99, když uvádí, že „Má se za to, že úprava obchodního tajemství v § 17 ObchZ je v souladu s vymezením práv k duševnímu vlastnictví v dohodě TRIPS, která obchodní tajemství přiřadila k tzv. průmyslovým právům, z čehož vyplývá jeho specifická ochrana.“

3.2.1 Licenční smlouva

Pokud jde o právní povahu licenční smlouvy, je třeba konstatovat, že jejím předmětem není translativní převod práva⁷³, ale jde pouze o převod konstitutivní. Translativním převodem totiž dochází ke zcizení práv, tedy k zániku absolutních práv a povinností k předmětu převodu u jednoho subjektu a nabytí těchto práv a povinností subjektem druhým. Podstatou konstitutivního převodu však není zcizení absolutních práv, ale pouze zřízení užívacího práva druhému subjektu. Absolutní právo zůstává převodci zachováno.

S tím souvisí konsolidační princip, v souladu s kterým se absolutní právo v okamžiku zániku užívacího oprávnění opět konsoliduje do původní podoby. Při porovnání povahy této smlouvy tak lze v podstatě konstatovat, že je svojí povahou blízká smlouvě nájemní.⁷⁴

Z uvedeného vyplývá, že licenční smlouvou poskytovatel umožňuje výkon svého práva nabyvateli. Touto smlouvou nedochází k převodu obchodního tajemství na nabyvatele. Práva nabyvatele po celou dobu trvání smlouvy zůstávají právy odvozenými. Pokud by strany měly zájem převést⁷⁵ právo k obchodnímu tajemství, pak by musely využít buďto nepojmenované smlouvy,⁷⁶ nebo tak učinit například v rámci převodu podniku, obchodního podílu tak, jak bude předmětem výkladu dále.

---

73 Sláma, J.: Licenční smlouva. Bulletin advokacie 12/2008, str. 26.

74 Obdobný závěr lze dovodit z důvodové zprávy k novému občanskému zákoníku, zák.č.: 89/2012, Sb., kde se na str. 23 uvádí, že příbuzné nebo tematicky spjaté instituty jsou řazeny od jednodušších ke složitějším a od obecných k zvláštním. Tak např. „výpůjčka předchází nájem, po nájmu následuje licence, atp.“

75 Převod nebude možný např. kupní smlouvou, neboť jejím předmětem může být jen věc. Shodně také in Eliáš, K.: Kurs obchodního práva. Úvodní a obecná část. Soutěžní právo. Praha: C.H.BECK 1995, str. 135.

76 Sláma, J.: Licenční smlouva. Bulletin advokacie 12/2008, str. 27 i Marek, K.: Licenční smlouva (k předmětům průmyslového vlastnictví). Bulletin advokacie 7-8/2008, str. 27.

Předmětem licenční smlouvy je oprávnění nabyvatele ve sjednaném rozsahu a na sjednaném území vykonávat práva z průmyslového vlastnictví, čemuž odpovídá jeho povinnost hradit poskytovateli určité úplaty či poskytovat jiné majetkové hodnoty.

Licenční smlouva musí být uzavřena v písemné formě. V teorii však již nepanuje jednota,⁷⁷ zda pro případ, že by strany chtěly, aby i veškeré změny smlouvy měly být písemné, musela by tato vůle stran být vyjádřena výslovně přímo ve smlouvě. Dle ust. § 272 odst. 2 ObchZ totiž „obsahuje-li písemně uzavřená smlouva ustanovení, že může být měněna nebo zrušena pouze dohodou stran v písemné formě, může být smlouva měněna nebo zrušena pouze písemně“, naopak dle ust. § 40 odst. 2 ObčZ „písemně uzavřená dohoda může být změněna nebo zrušena pouze písemně“.

Dle mého názoru je třeba se přiklonit k závěru, že ze znění ust. § 272 odst. 2 ObchZ spíše vyplývá, že toto ustanovení upravuje pro oblast obchodních vztahů tuto otázku komplexně a subsidiárně použitím ust. § 40 odst. 2 ObčZ tak není v daném případě možné. V každém případě však lze smluvním stranám doporučit, aby svoji vůli v tomto smyslu ve smlouvě výslovně upravily.

Ve smlouvě musí být dále specifikovány strany smlouvy, které s ohledem na předchozí výklad musí být podnikateli. Jejich označení tak musí splňovat podmínky stanovené v ust. § 13a ObchZ. U každé strany nesmí chybět údaj o firmě (jménu nebo názvu), sídle (nebo místu podnikání) a identifikačním čísle. Podnikatelé zapsaní v obchodním rejstříku musí připojit též údaj o tomto zápisu, včetně spisové značky a podnikatelé nezapsaní v obchodním rejstříku též údaj o zápisu do jiné evidence, v níž jsou zapsáni.

Významným vodítkem pro výklad smlouvy a posouzení případných sporů mezi stranami může být preambule smlouvy stanovící obecný účel smlouvy. Preambule nepatří mezi podstatné náležitosti smlouvy, avšak ji

---

⁷⁷ Sláma, J.: Licenční smlouva. Bulletin advokacie 12/2008, str. 27.

lze doporučit jako významné interpretační vodítko pro případ výkladu sporných či ve smlouvě nezahrnutých aspektů.⁷⁸

Licence může být poskytnuta buďto jako výlučná nebo jako nevýlučná. Nestanoví-li smlouva výslovně jinak, dopadá na vztah dispozitivní ust. § 511 ObchZ, dle kterého je poskytovatel nadále oprávněn k výkonu práva, jež je předmětem smlouvy a k poskytnutí jeho výkonu jiným osobám. Licence je tedy v takovém případě nevýlučná.

Je-li naopak smlouvou použití ustanovení § 511 ObchZ vyloučeno, pak je udělena výlučná licence a je to pouze nabyvatel, kdo je oprávněn dané obchodní tajemství na vymezeném území využívat. Takováto licence pak vylučuje po dobu jejího trvání z jejího využívání i samotného poskytovatele.

S ohledem na dispozitivní povahu předmětného ustanovení není vyloučeno, aby se poskytovatel zavázal neposkytnout licenci pro dané území jinému nabyvateli, avšak sám si vyhradil právo na daném území obchodní tajemství sám užívat. V takovém případě však nepůjde o výlučnou licenci.⁷⁹

Nabyvatel ze zákona není oprávněn přenechat výkon práva jiným osobám. I toto ustanovení je však dispozitivní, a tak lze odlišným ujednáním ve smlouvě sjednat právo nabyvatele uzavírat sublicenční smlouvy.

Licenční smlouva musí především obsahovat podrobnou specifikaci obchodního tajemství, jež je předmětem převodu, přičemž právě popis tajných skutečností bude klíčovým prvkem smlouvy.⁸⁰ V některých

---

78 K tomu více in Čada, K.: Obchodní tajemství a know how, I. vydání, Praha: Úřad průmyslového vlastnictví, 1997, str.: 47-48.

79 Obdobně in také Marek, K.: Licenční smlouva (k předmětům průmyslového vlastnictví). Bulletin advokacie 7-8/2008, str. 27.

80 Je třeba souhlasit s názorem, že uzavření licenční smlouvy na obchodní tajemství je mnohem složitější než uzavření licence na patent, neboť obchodní tajemství je chráněno právě svým utajením na rozdíl od patentů, které již byly zveřejněny. Protection of Trade Secrets and Confidential Information, Dr. François Dessemontet, dostupné na

případech⁸¹ může být praktické samotný popis skutečností tvořících obchodního tajemství specifikovat v samostatné příloze smlouvy⁸², přičemž nosič (listina, CD, atd.) obsahující tento konkrétní popis může být předmětem samostatného režimu zvláštní ochrany.⁸³

Obchodní zákoník výslovně ve svém ust. § 512 zakotvuje povinnost poskytovatele zbytečného odkladu po uzavření smlouvy poskytnout nabyvateli veškeré podklady a informace, jež jsou potřebné k výkonu práva podle smlouvy. Popis tajemství by tak měl být dostatečně podrobný nejen proto, aby jej bylo možné přesně identifikovat, ale také aby nabyvatel měl možnost práva k němu plně vykonávat.

Přímo ze zákona⁸⁴ vyplývá také povinnost nabyvatele utajovat poskytnuté podklady a informace před třetími osobami (ledaže ze smlouvy nebo z povahy poskytnutých podkladů a informací vyplývá, že poskytovatel nemá zájem na jejich utajování), přičemž za třetí osoby se nepovažují osoby, jež se účastní na podnikání podnikatele a které podnikatel zavázal mlčenlivostí (lze konstatovat, že mlčenlivost v takových smlouvách by měla plně korespondovat s rozsahem povinnosti nabyvatele, a to včetně případných sankcí za její porušení).

Podstatnou náležitostí smlouvy je dále sjednání úplaty za využívání licence. Takováto úplata může mít podobu pravidelných licenčních poplatků, jednorázové úhrady nebo jiné majetkové hodnoty

---

<http://www.unil.ch/webdav/site/cedidac/shared/Articles/Protection%2520Trade%2520Secrets.pdf>

81 Typicky by se mohlo jednat o případ, kdy je předmětem obchodního tajemství recept, chemický vzorec, technologický postup, či například seznam zákazníků.

82 Relativní samostatnost přílohy by mohla do jisté míry v některých případech vyřešit také problém kolize mezi veřejností soudního jednání, právem nahlížet do spisu a právem na informace na straně jedné a právem na ochranu obchodního tajemství na straně druhé.

83 Nabyvatel může být například povinen tuto přílohu uložit do trezoru a zamezit přístup k ní všem třetím osobám na principu need to know.

84 Ust. § 513 ObchZ

jako protiplnění.⁸⁵ U smlouvy o převodu obchodního tajemství lze považovat za výhodnější pro poskytovatele sjednání jednorázové platby. Nabyvatel totiž zpřístupněním obchodního tajemství získá komplexní informace o způsobu jeho využití, a tak s odstupem času může klesat jeho ochota hradit sjednané pravidelné platby.⁸⁶

Stanovení průběžných poplatků (může jít o poplatky ve výši odpovídající podílu ze zisku tvořeného prodejem statků tvořených s využitím obchodního tajemství)⁸⁷ je na druhé straně spíše výhodnější pro nabyvatele. Tento způsob jednak zohledňuje konkrétní zisk⁸⁸ generovaný nabyvatelem s využitím předmětného obchodního tajemství, jednak umožňuje reagovat na případné změny na trhu, zejména na možné zastarání skutečností tvořících obchodní tajemství, případně také na situaci, kdy se tajemství bez zavinění nabyvatele může v budoucnu stát obecně známým.

Za vhodný kompromis mezi oběma shora uvedenými způsoby lze považovat kombinaci jednorázové platby a průběžných poplatků, neboť takováto konstrukce vhodně eliminuje rizika obou stran.

Smlouva by současně měla dále podrobně specifikovat práva a povinnosti stran, sloužících zejména k úpravě konkrétních podmínek ochrany obchodního tajemství při jeho využívání nabyvatelem. Dodržování těchto povinností je vhodné opět zajistit smluvní pokutou, přiměřenou hodnotě obchodního tajemství a rizikům plynoucím z jeho vyzrazení.

---

85 „Vliv na způsob a výši takového poplatku bude mít rozsah poskytovaných oprávnění, výlučnost či nevýlučnost takové smlouvy, předpokládaný rozsah užití, stupeň výrobní připravenosti, rizika při zavádění, obecná průmyslově právní a obchodní situace (...) zahrnující především konkurenční hlediska.“ Dále je třeba zohlednit možnou potřebu dalšího rozvoje, případné zastarávání poznatků či módní hlediska. Čada, K.: Obchodní tajemství a know how, I. vydání, Praha: Úřad průmyslového vlastnictví, 1997, str.: 60.

86 Op. cit. sub.79.

87 Op. cit. sub.79.

88 K tomu, aby bylo zajištěno řádné určování výše poplatku, měla by smlouva dále stanovit právo poskytovatele nahlížet do účetnictví nabyvatel.

Smlouva by dále měla konkretizovat zákonnou povinnost nabyvatele vrátit po zániku smlouvy poskytnuté podklady a i po ukončení účinnosti smlouva nadále utajovat poskytnuté informace do doby, kdy se stanou obecně známými⁸⁹. I tuto povinnost by měla zajišťovat přiměřená smluvní sankce.

Zásadní zákonem stanovenou povinností nabyvatele je podat bez zbytečného odkladu zprávu poskytovateli, je-li nabyvatel omezován ve výkonu práva jinými osobami nebo zjistí-li, že jiné osoby toto právo porušují (ust. § 514 citovaného zákona). Pro případ porušení této oznamovací povinnosti je také vhodné sjednat smluvní pokutu, neboť případný spor o vznik škody v důsledku porušení této povinnosti a potažmo výši způsobené škody by patrně byl velmi důkazně komplikovaný, hrozilo by riziko dalšího zveřejňování tajných skutečností v rámci projednávání věci před soudem a lze předpokládat, že by takovýto spor byl i značně zdoluhavý a finančně nákladný.

Problematickou otázkou je rozsah případné záruky, kterou poskytovatel za obchodní tajemství garantuje nabyvateli. Poskytovatel by v první řadě měl poskytovat jen takové obchodní tajemství, které je „technicky proveditelné a upotřebitelné“⁹⁰, v opačném případě by smlouva měla výslovně stanovit, že poskytovatel takovouto záruku proveditelnosti a upotřebitelnosti nabyvateli negarantuje.

Poskytovatel by však v každém případě měl garantovat, že je oprávněným majitelem obchodního tajemství a je bez omezení oprávněn

---

89 I z dikce tohoto ustanovení lze dovodit, že tento smluvní typ je vhodný pro převod obchodního tajemství, když u ostatních práv průmyslového vlastnictví, které jsou naopak typické pro svou veřejnou známost (zejm.: vynálezy a užitné vzory, průmyslové vzory, práva na označení -ochranné známky a označení původu, konstrukční schémata polovodičových výrobků -tzv. topografie polovodičových výrobků), toto ustanovení nepřipadá v úvahu.

90 Pro oblast know – how shodně uzavírá Čada in Čada, K.: Obchodní tajemství a know how, I. vydání, Praha: Úřad průmyslového vlastnictví, 1997, str. 56.

s ním disponovat a že touto dispozicí nebudou porušena práva třetích osob.⁹¹

Zajímavou otázkou je režim možného vylepšení obchodního tajemství po dobu trvání smlouvy nabyvatelem nebo poskytovatelem. Pro tento případ by měly strany smlouvy dohodnout řešení otázek souvisejících s takovýmto zlepšením. Strany si tak mohou například výslovně sjednat povinnost bezplatně si případná zlepšení bezodkladně sdělovat s tím, že tato zlepšení nebudou mít vliv na cenu poplatků. V případě významnějších změn, které budou mít podstatný vliv na cenu obchodního tajemství, je pak možné i vhodné sjednat samostatný režim vzájemného sdělování těchto zlepšení, přičemž jejich hodnota by se pak mohla promítnout do ceny poplatků.⁹²

Samostatnou problematikou je sjednání způsobu řešení sporů a v případě mezinárodní kontraktace také volba práva.

Smluvní strany by při volbě orgánu, který bude jejich případné spory řešit, měly především zvažovat hledisko potřeby uchování tajnosti projednávaných informací a současně potřebu specializovaného rozhodnutí o právně a skutkově specifických otázkách, jakými otázky související s obchodním tajemstvím bezpochyby jsou.

Z tohoto důvodu se jeví jako vhodné řešení podřízení se pravomoci některého ze stálých rozhodčích soudů (např.: Rozhodčí soud při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky), neboť na rozdíl od řízení soudního, kde je situace poněkud komplikovanější⁹³, je řízení před rozhodci již ze zákona neveřejné⁹⁴.

---

91 Shodně např.: Čada, K.: Obchodní tajemství a know how, I. vydání, Praha: Úřad průmyslového vlastnictví, 1997, str. 57-58.

92 Čada, K.: Obchodní tajemství a know how, I. vydání, Praha: Úřad průmyslového vlastnictví, 1997, str.: 59 – 60.

93 Dle ust. § 116 odst. 1 zák.č.: č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, je jednání před soudem veřejné. Ochrana obchodního tajemství je uznána v odst. 2 citovaného ustanovení jako důvod vyloučení veřejnosti z jednání, a pro celé jednání nebo pro jeho část a současně jestliže byla veřejnost vyloučena, soud může povolit jednotlivým fyzickým osobám, aby byly při jednání nebo jeho části přítomny; současně je však

Zejména v případě mezinárodní kontraktace je pak vhodnou variantou volit některý ze specializovaných rozhodčích soudů (např. Rozhodčí a mediační středisko v Ženevě, které bylo zřízeno v roce 1994 a je součástí Mezinárodního úřadu duševního vlastnictví WIPO nebo Rozhodčí soud Mezinárodní obchodní komory v Paříži).

V případě, že půjde o obchodní vztah s cizím prvkem, pak by smluvní strany měly v každém případě zvolit pro smlouvu a veškeré spory z ní vyplývající právo rozhodné. Volba rozhodného práva zvýší právní jistotu stran a současně předvídatelnost případného rozhodnutí. V případě, že nedojde k volbě práva, pak se na základě ust. čl. 4 odst. 4 Nařízení Řím I⁹⁵ smlouva řídí právem země, s níž je nejužší spojena.

S ohledem na skutečnost, že nejužší spojení je o relativně neurčitý pojem, může být vykládán jak ve prospěch práva státu bydliště nabyvatele (na území státu nabyvatele bude zpravidla obchodní tajemství využíváno), tak ve prospěch práva státu bydliště poskytovatele (na jehož území bylo tajemství vyvinuto).

Specifickou licenční smlouvu pak tvoří smlouva franchisová, v rámci které může docházet (a pravidelně dochází) i k převodu obchodního tajemství. Pro tuto smlouvu Řím I stanovuje výslovně navázání země, v níž má osoba, jíž je franšíza udělena, obvyklé bydliště.⁹⁶

---

poučí, že jsou povinny zachovávat mlčenlivost o obchodním tajemství. Je tak v pravomoci soudu posoudit případné vyloučení veřejnosti. Rozsudek samotný se však dle ust. § 156 odst. 1 občanského soudního řádu vyhláší vždy veřejně. Samostatnou problematiku pak tvoří problematika nahlížení do spisů a poskytování rozsudků soudu na základě žádosti zák.č.: 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, dle kterého jsou soudu povinny poskytovat informace i o obsahu nepravomocných rozsudků.

94 Dle ust. § 19 odst. 3 zák.č.: 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů.

95 NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 593/2008 ze dne 17. června 2008, o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy (Řím I)

96 Čl. 4 odst. 1 písm. e) Nařízení Řím I.

3.2.2 Specifika licenční smlouvy dle nového občanského zákoníku

Nová úprava licenční smlouvy obsažená v NOZ uvádí řadu odlišností od stávající úpravy, na které je vhodné upozornit.

Licenční smlouva především nově vyžaduje písemnou formu jen tehdy, poskytuje-li se licence výhradní. Pokud jde o vyžadovanou formu změny smlouvy, pak dle ust. § 564 NOZ: „Vyžaduje-li zákon pro právní jednání určitou formu, lze obsah právního jednání změnit projevem vůle v téže nebo přísnější formě. V případě výhradní licence je možno smlouvu změnit jen písemně. Dle věty druhé citovaného ustanovení: „Vyžaduje-li tuto formu jen ujednání stran, lze obsah právního jednání změnit i v jiné formě, pokud to ujednání stran nevylučuje“. U nevýhradní licence by tak písemně uzavřenou smlouvu bylo možné změnit i ústně. Uvedenou úpravu je pak možné vyloučit ujednáním stran, což lze doporučit.

Licenční smlouva dále nemusí být úplatná, když dle ust. § 2366 odst. 1 písm. b) NOZ není-li ujednána výše odměny nebo způsob jejího určení, je smlouva přesto platná, pokud strany ve smlouvě ujednají, že se licence poskytuje bezúplatně. Zákon tak již nevyžaduje synalagmatický závazek nabyvatele poskytování určité úplaty, nebo jiné majetkové hodnoty.

Dle písm. a) citovaného odstavce je pak smlouva platná bez sjednání odměny i tehdy, pokud z jednání stran o uzavření smlouvy vyplývá jejich vůle uzavřít úplatnou smlouvu i bez určení výše odměny. V takovém případě nabyvatel zaplatí odměnu ve výši, která je obvyklá v době uzavření smlouvy za obdobných smluvních podmínek a pro takové právo.

Nový občanský zákoník v odst. 2 citovaného ustanovení dále stanoví, že je-li výše odměny ujednána v závislosti na výnosech z využití licence, umožní nabyvatel poskytovateli kontrolu příslušných účetních záznamů nebo jiné dokumentace ke zjištění skutečné výše odměny.

Poskytne-li tímto způsobem nabyvatel poskytovateli informace označené nabyvatelem jako důvěrné, nesmí je poskytovatel prozradit třetí osobě ani je použít pro své potřeby v rozporu s účelem, ke kterému mu byly poskytnuty.

Zákon nově výslovně stanoví (ve svém ust. § 2360 odst. 1), že je-li ujednána výhradní licence, poskytovatel nemá právo poskytnout tutéž licenci třetí osobě po dobu, co výhradní licence trvá. Není-li výslovně ujednán opak, zdrží se i poskytovatel výkonu práva, ke kterému udělil výhradní licenci. Jde tak o výslovné zakotvení pravidla, které se ve stávající úpravě dovozuje.

Dále zákon zakotvuje neplatnost licenční smlouvy uzavřené v rozporu s výhradní licenci, a to v odst. 2 citovaného ustanovení, dle kterého: „Poskytne-li poskytovatel za trvání výhradní licence nabyvatele bez jeho souhlasu uděleného v písemné formě licenci třetí osobě, licence nevznikne.“

Naopak byla-li však nevýhradní licence poskytnuta před poskytnutím výhradní licence, zůstává dřívější nevýhradní licence zachována. Jde o ustanovení, které šetří dříve nabytá práva prvního nabyvatele z licenční smlouvy.

Z pohledu nabyvatele výhradní licence z licenční smlouvy druhé v pořadí však úprava představuje riziko a lze současně konstatovat, že v takovém případě nedojde k poskytnutí výhradní licence, když bude existovat konkurence dřívějšího nabyvatele z nevýhradní smlouvy. Tento rozpor je vhodné řešit výslovným smluvním ujednáním, případné porušení smluvními pokutami a současně ujednáním o možnosti odstoupit od takovéto „výhradní“ smlouvy.

Úpravu je nutné považovat za komplexnější a řešící možné sporné body podrobněji, než úprava stávající. Zejména lze kladně hodnotit výslovné ustanovení o neplatnosti pozdější licenční smlouvy uzavřené v rozporu s předcházející výhradní smlouvou.

Nový občanský zákoník dále výslovně upravuje možnost uzavření podlicenční smlouvy a také možnost nabyvatele licenci postoupit třetí

osobě zcela nebo zčásti. Obě tyto dispozice však vyžadují souhlas poskytovatele (ať již udělený v licenční smlouvě, nebo následný).

Výkladové pochybnosti odstraňuje ust. § 2365 NOZ, dle kterého byl-li převeden závod nebo jeho část, která tvoří jeho samostatnou složku, souhlas poskytovatele k převedení licence se vyžaduje, jen bylo-li to zvlášť ujednáno.

Obdobně jako ve stávající úpravě je poskytovatel povinen poskytnout nabyvateli bez zbytečného odkladu po uzavření smlouvy veškeré podklady a informace potřebné k výkonu licence.

Nabyvatel je pak podobně jako dle ust. § 513 ObchZ povinen utajovat poskytnuté podklady a informace před třetími osobami, když dle ust. 2368 NOZ „(...) utají před třetími osobami podklady a sdělení, jichž se mu od poskytovatele dostalo, ledaže ze smlouvy nebo z povahy podkladů a sdělení vyplývá, že poskytovatel nemá na jejich utajování zájem. Za třetí osobu se nepovažuje zaměstnanec ani ten, kdo se na podnikání podnikatele účastní, byl-li podnikatelem zavázán k mlčenlivosti. Po zániku licence nabyvatel poskytnuté podklady vrátí; sdělení utají až do doby, kdy se stanou obecně známými.“

Ust. § 514 ObchZ pak našlo svůj odraz v ust. § 2369 NOZ, dle kterého: „dojde-li k ohrožení nebo porušení nabyvatelovy licence, zpraví o tom nabyvatel poskytovatele bez zbytečného odkladu, jakmile se o tom dozví. Poskytovatel poskytne nabyvateli součinnost k právní ochraně jeho licence.“

Nezměnila se ani úprava výpovědi, když dle ust. § 2370 NOZ nabývá výpověď účinnosti uplynutím jednoho roku od konce kalendářního měsíce, v němž výpověď došla druhé straně.

3.3 Smlouva o prodeji podniku nebo jeho části

Předmětem smlouvy o prodeji podniku je v souladu s ust. § 476 obchodního zákoníku závazek prodávajícího odevzdat kupujícímu podnik a převést na něj vlastnické právo k podniku, čemuž odpovídá povinnost

kupujícího převzít závazky prodávajícího související s podnikem a zaplatit kupní cenu. Na základě ust. § 487 ObchZ ustanovení o prodeji podniku platí i pro smlouvy, jimiž se prodává část podniku tvořící samostatnou organizační složku.

Na tomto místě je vhodné připomenout, že podnik je v souladu s ust. § 5 odst. 1 ObchZ: „soubor hmotných, jakož i osobních a nehmotných složek podnikání. K podniku náleží věci, práva a jiné majetkové hodnoty, které patří podnikateli a slouží k provozování podniku nebo mají tomuto účelu sloužit vzhledem ke své povaze.“

Na základě odst. 2 citovaného ustanovení pak platí, že podnik je věc hromadná. Na jeho právní poměry se tedy použijí ustanovení o věcech v právním smyslu. Zákon dále stanoví, že tímto ustanovením není dotčena působnost zvláštních právních předpisů vztahujících se k předmětům průmyslového a jiného duševního vlastnictví pokud jsou součástí podniku.

Na základě dispozitivního ust. § 479 odst. 1 ObchZ: „Na kupujícího přecházejí všechna práva vyplývající z průmyslového nebo jiného duševního vlastnictví, jež se týkají podnikatelské činnosti prodávajícího podniku.“ Podle kogentního odst. 2 citovaného zákona však k přechodu práva nedochází, jestliže by to odporovalo smlouvě o poskytnutí výkonu práv z průmyslového nebo jiného duševního vlastnictví nebo povaze těchto práv.

Smlouvou o prodeji podniku tedy může dojít k translačnímu převodu obchodního tajemství na nabyvatele. Prodávající se přitom může rozhodnout, zda spolu s podnikem převede i své obchodní tajemství, avšak takové tajemství nemůže převést, pokud by tímto převodem porušil práva třetích osob.

Práva třetích osob by byla převodem obchodního tajemství porušena zejména tehdy, pokud by tento převod byl v rozporu s konkrétními ustanoveními licenční smlouvy uzavřené mezi prodávajícím a třetím subjektem.

Úprava NOZ se od úpravy stávající obsahově nevzdaluje. K obchodnímu závodu patří všechny věci, které podnikatel svojí vůlí vymezil, a to buďto výslovně nebo jejich skutečným používáním.⁹⁷ Půjde v praxi stále o hmotné, nehmotné a osobní složky tak, jako ve stávajícím obchodním zákoníku, jen s ohledem na nové jednotné pojetí pojmu „věci v právním smyslu“ tak, jak o něm pojednává tato práce výše, nejsou již tyto složky výslovně zmíněny.⁹⁸

Obchodní závod je tedy i v souladu s novou právní úpravou věcí hromadnou. Převodem obchodního závodu k němu nabyvatel získá vlastnické právo jako k celku a není tedy nutné samostatně převádět jeho jednotlivé složky (ust. § 2175).

Úprava koupě závodu se ani v dalších ustanoveních ve vztahu k nehmotným statkům neliší od stávajícího znění obchodního zákona, když dle ust. § 2178 NOZ platí, že se zakazuje „převést prodejem závodu na kupujícího právo vyplývající z průmyslového nebo jiného duševního vlastnictví, u něhož to vylučuje smlouva, kterou bylo právo prodávajícímu poskytnuto, nebo vylučuje-li to povaha takového práva.“ Závěry uvedené shora lze tak obdobně použít i na koupi závodu.

3.4 Smlouva o nájmu podniku

Nájem podniku je zakotven v ust. § 488b a násl. ObchZ. Předmětem této smlouvy je závazek pronajímatele přenechat svůj podnik nájemci tak, aby jej samostatně provozoval a řídil na vlastní náklad a

---

⁹⁷ Podle důvodové zprávy k novému občanskému zákoníku jde o specifikaci reflektující vazbu složek obchodního závodu na podnikatele, a to v souladu s rozhodnutím ESD ve věci č. 19/61 Mannesmann a úpravu čl. 2555 italského občanského zákoníku.

⁹⁸ Důvodová zpráva shodně se závěry této práce dále uvádí, že „I to, co dnes literatura chápe jako osobní složku podniku (podnikatelská myšlenka, know-how, goodwill, zaměstnanecká složka, klientela) jsou ve skutečnosti tzv. nehmotné statky představované buď právy, nebo průmyslovým a jiným duševním vlastnictvím.“

nebezpečí a aby z něj pobíral užitky, čemuž odpovídá povinnost nájemce zaplatit pronajímateli nájemné.

Ke dni účinnosti smlouvy práva a závazky, které náleží k pronajatému podniku, přecházejí na nájemce. Na základě smlouvy o nájmu podniku vzniká nájemci oprávnění užívat označení, know-how a předměty průmyslového vlastnictví náležející pronajímateli a související s pronajatým podnikem v rozsahu, v jakém je toho třeba pro řádné provozování podniku, a to po dobu trvání nájmu.

Ustanovení zvláštních právních předpisů o licenční smlouvě nejsou dotčena, obchodní tajemství tedy bude v rámci nájemního vztahu převáděno licenční smlouvou (ať již samostatnou nebo vtělenou do textu smlouvy nájemní). Úhrada za užívání obchodního tajemství - není-li sjednáno jinak - je již zahrnuta v ceně nájmu.

Ust. § 488h ObchZ pak odkazuje na obdobné užití ust. § 672a ObchZ při nájmu podniku či jeho části, přičemž v ustanovení § 672a ObchZ je zakotvena úprava konkurenčních doložek pro smlouvu o obchodním zastoupení. Na dobu trvání nájmu tak může být konkurenční doložkou omezena činnost pronajímatele a po skončení nájmu může konkurenční doložkou být omezena činnost nájemce.

Podle ust. §488h ObchZ ve spojení s ust. § 672a ObchZ lze ve smlouvě o nájmu podniku dohodnout, že nájemce: „nesmí po stanovenou dobu, nejdéle však dva roky po ukončení smlouvy, na stanoveném území nebo vůči stanovenému okruhu osob na tomto území vykonávat na vlastní nebo na cizí účet činnost, která byla předmětem podnikání v pronajatém podniku, nebo jinou činnost, která by měla soutěžní povahu vůči podnikání pronajímatele.“

Otázkou je, zda obdobné ustanovení omezující pronajímatele po dobu trvání nájmu bude také limitováno lhůtou dvou let (srov. dikci: „Na dobu trvání nájmu“). Z povahy obchodního vztahu lze dovodit, že pronajímatel může být takto omezen po celou dobu trvání nájmu.

Úprava nájmu podniku je ve vztahu k obchodnímu tajemství problematická ze dvou důvodů.

Za prvé dle ust. § 18 ObchZ výlučné právo nakládat obchodním tajemstvím má podnikatel provozující podnik, ke kterému se obchodní tajemství váže. Z titulu nájmu podniku je to však nájemce a nikoliv vlastník, kdo podnik provozuje. Mám však za to, že je správný právní názor, dle kterého se doktrína spíše „(...) příklání k závěru, že právo k obchodnímu tajemství patří výlučně podnikateli, který je vlastníkem podniku.“⁹⁹

Za druhé je nejasné, zda obchodní tajemství vytvořené nájemcem po dobu trvání nájmu je jistým druhem přírůstku věci hromadné, či náleží výlučně nájemci a pronajímatel nemá po ukončení nájemního vztahu právo toto obchodní tajemství nadále využívat.¹⁰⁰ S ohledem na uvedené výkladové problémy je vhodné obě otázky výslovně vyřešit ve smlouvě o nájmu podniku.

V případě absence výslovného smluvního ujednání se v případě otázky výlučného práva disponovat s obchodním tajemstvím lze přiklonit k historickému výkladu ust. § 18 ObchZ. Toto ustanovení totiž bylo součástí obchodního zákoníku dříve, než ustanovení upravující nájem podniku a lze tak předpokládat, že zákonodárce v době přijetí ust. § 18 ObchZ s možným nájmem podniku nepočítal a jeho úmyslem bylo zakotvit výlučné právo vlastníka k obchodnímu tajemství, coby jediného myslitelného subjektu provozujícímu podnik v době přijetí úpravy ust. § 18 ObchZ.

Pokud jde o otázku obchodního tajemství, které bude v podniku vytvořeno po dobu jeho provozování nájemcem, praxe ani teorie uspokojivé odpovědi nenabízí. V obecné rovině lze konstatovat, že pokud tak, jak je výše uvedeno, je obchodní tajemství předmětem práv, která náleží k podniku a současně pokud se přikloníme k závěru, že ust. § 18 ObchZ je třeba vykládat tak, že pro účely tohoto ustanovení je

---

99 Štenglová, I., Drápal, L., Púry, F.: Obchodní tajemství, Praktická příručka, Praha: Linde Praha: a.s. 2005, str.: 21.

100 Štenglová, I., Drápal, L., Púry, F.: Obchodní tajemství, Praktická příručka, Praha: Linde Praha: a.s. 2005, str.: 22.

podnikatelem provozujícím podnikem vlastníkem, pak lze dovodit, že i nájemcem nově vytvořené obchodní tajemství bude součástí podniku a tedy majetkem vlastníka podniku. Po ukončení nájmu tedy není nájemce nadále oprávněn takovéto obchodní tajemství užívat ke své vlastní podnikatelské činnosti.

Konkrétní případný spor mezi nájemcem a vlastníkem podniku bude patrně nezbytné řešit s odkazem na pravidla poctivého obchodního styku¹⁰¹ s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem případu, zejména k tomu, do jaké míry nájemce vytvořil tento nehmotný statek výhradně vlastním přičiněním a do jaké míry naopak navazoval pouze na činnost vlastníka, současně k tomu, do jaké míry se tímto obchodním tajemstvím zvýšila hodnota podniku atd.

Po posouzení těchto souvislostí by bylo možné v konkrétním případě patrně konstruovat právo nájemce na odměnu za to, čím byl o takové obchodní tajemství podnikem podstatně zhodnocen, a to zejména v případě, pokud by bezplatné využívání obchodního tajemství vlastníkem bylo v rozporu se zásadami poctivého obchodního styku.

3.5 Pacht obchodního závodu

Zcela nově zakotveným institutem v NOZ je pacht obchodního závodu.¹⁰² Jde o specifický druh pachtu, přičemž jeho výslovná speciální úprava stanoví odchylky od obecné úpravy pachtu.

Je nezbytné zdůraznit, že pachtem se přitom rozumí odlišný právní institut než je nájem. Charakteristickou odlišnou vlastností pachtu je *požívací* právo nájemce - s právem věc užívat je současně spojeno také

---

101 Štenglová, I., Drápal, L., Púry, F.: Obchodní tajemství, Praktická příručka, Praha: Linde Praha: a.s. 2005, str.: 24.

102 Důvodová zpráva k tomuto novému ustanovení uvádí: „Zařazením obecných ustanovení o pachtovní smlouvě do občanského zákoníku odpadne nezbytnost konstruovat zvláštní smluvní typ, který platný obchodní zákoník zná pod vadným označením jako smlouvu o nájmu podniku.“

právo brát z této věci plody a užitky a nabývat k nim vlastnické právo. Toto pachtýřovo poživací právo výslovně stanoví základní ustanovení o pachtovní smlouvě. Co je poživacím právem pak definuje ust. § 1285 NOZ, dle kterého jde o právo užívat cizí věc a brát z ní plody a užitky, přičemž poživatel má právo i na mimořádný výnos z věci. Při výkonu těchto práv je poživatel povinen šetřit podstatu věci.

Jak se domnívám, ani nová právní úprava nestaví na jisto, zda obchodní tajemství vzniklé z činnosti nájemce bude považováno za součást podniku a případně vlastníkovu či zda se stane vlastnictvím nájemce. Odpověď nelze dovodit ani z ustanovení o přírůstku věci, která zvažují pouze věci movité a nemovité, nikoliv však nehmotné statky¹⁰³.

Z definice obchodního tajemství vyplývá, že jde o skutečnosti, které souvisejí se závodem. Patrně tak bude možné i v případě nové úpravy dovodit, že vlastníkem obchodního tajemství je vlastník závodu a tedy i pro nově vytvořené obchodní tajemství bude možné vztáhnout závěry uvedené výše.

Pokud jde o výši sjednaného pachtovního a s tím související shora popsaná ekonomická rizika v případě, že se obchodní tajemství stane známým či v případě, že toto tajemství nebude využitelné tak, jak nájemce předpokládal, je zajímavá úvaha důvodové zprávy, dle které: „Pravidelným rysem pachtu je pachtýřovo vlastní přičinění: pachtýř vlastní prací nebo jinou činností obhospodařuje věc tak, aby přinášela plody nebo užitky (výnos) a pachtýř si tento výnos přivlastňuje.

Výnos může být řádný (běžně předpokládaný) i mimořádný. Účelem pachtu však není drancování propachtované věci, proto se navrhuje spojit pachtýřovo právo na výnos s obhospodařováním věci podle zásad řádného hospodaření. Ovšemže i při řádném hospodaření může z různých příčin – vyvolaných např. přírodními nebo ekonomickými vlivy – dojít k výkyvům ve výnosech. To je však především riziko pachtýře, které může být kryto např. pojištěním. Možné

---

¹⁰³ Ust. § 1066 an NOZ.

je samozřejmě i ujednání, že výše pachtovného bude v závislosti na objemu výnosu pohyblivá apod.“

Ujednání o pohyblivé výši pachtovného může reflektovat i naznačené změny související s obchodním tajemstvím. To vše samozřejmě za předpokladu, že nájemce provozuje závod profesionálně a s péčí řádného hospodáře a špatné výsledky tedy nejsou výsledkem subjektivních okolností na straně nájemce.

3.6 Smlouva o převodu obchodního podílu

Obchodní podíl tak, jak jej definuje obchodní zákoník ve svém ust. § 114 odst. 1, představuje účast společníka na společnosti a z této účasti plynoucí práva a povinnosti. S obchodním podílem je spjata majetková hodnota, která je ve smyslu ust. § 118 odst. 1 zák. č.: 40/1964 Sb., občanského zákoníku (dále jen „ObčZ“) jinou majetkovou hodnotou (majetkem) a jako taková může být předmětem občanskoprávních vztahů.¹⁰⁴

Na základě ust. § 115 ObchZ může společník se souhlasem valné hromady smlouvou převést svůj obchodní podíl na jiného společníka (nestanoví-li společenská smlouva jinak). Připouští-li to společenská smlouva, může společník také převést svůj obchodní podíl na jinou osobu. Společenská smlouva přitom může podmínit převod obchodního podílu na jinou osobu také souhlasem valné hromady. Má-li však společnost jediného společníka, je obchodní podíl vždy převoditelný na třetí osoby.

Pokud společník převádí na třetí osobu obchodní podíl na společnost, která při svém podnikání využívá obchodní tajemství, je

---

¹⁰⁴ Rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky pod sp. zn. 22 Cdo 700/2004

vhodné tuto okolnost ve smlouvě o převodu smluvně upravit a specifikovat práva a povinnosti stran s obchodním tajemstvím spojená¹⁰⁵.

Jelikož obchodní tajemství náleží podnikateli, tedy konkrétní společnosti, měla by smlouva o převodu obchodního podílu zdůraznit omezení pro vystupujícího společníka, který nesmí skutečnosti tvořící obchodní tajemství dále využívat při provozování jiného podniku.

I bez výslovné smluvní úpravy platí, že vystupující společník je povinen zachovávat práva z obchodního tajemství, neboť jde tak, jak bylo výše uvedeno o právo absolutní, jehož ochrana přísluší podnikateli erga omnes.

Zmínit lze současně rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 29 Odo 387/2006 v němž se uvádí, že „(...)teorie již dříve dovodila, že jednou ze zásad, kterými se řídí obchodní zákoník, je princip loajality společníka vůči společnosti, který je základním východiskem všech jeho povinností. Princip loajality je výkladovým pravidlem, v jehož rámci je třeba interpretovat jednotlivé dílčí povinnosti společníka vůči společnosti.“

S ohledem na skutečnost, že obchodní tajemství je nehmotným statkem náležejícím podnikateli a současně, že v okamžiku vystoupení společníka ze společnosti existuje riziko jeho zneužití, je přes výše uvedené zákonné garance, v rámci konkrétní společnosti vhodné pamatovat na jeho preventivní ochranu pro případ převodu obchodního podílu.

Ochranu obchodního tajemství v rámci společnosti je v první řadě možné zajistit tím, že společenská smlouva nepřipustí obchodního podílu na jinou osobu. Dále je možné na základě ust. § 136 odst. 3 ObchZ rozšířit zákaz konkurence, který se jinak uplatní pouze na statutární orgány, také na společníky společnosti, a to i po dobu ukončení jejich členství ve společnosti.

---

¹⁰⁵ Zajímavým případem řešeným soudy ČR je věc rozhodnutá Nejvyšším soudem ČR pod sp.zn.: 32 Odo 1566/2005. V tomto řízení však nabyvatel obchodního podílu porušení práv plynoucích s obchodního tajemství důkazně neunesl a spor prohrál.

3.7 Smlouva o dílo

Ust. § 556 a násl. ObchZ upravují specifika smlouvy o zhotovení díla, které nespočívá ve zhotovení věci, montáži, údržbě, opravě nebo úpravě věci. Zákon zde stanoví, že zhotovitel je povinen při této činnosti postupovat v rámci stanoveném smlouvou s odbornou péčí tak, aby se dosáhlo hmotně zachyceného výsledku činnosti určeného ve smlouvě. Zhotovitel je dále povinen hmotně zachycený výsledek předat objednateli.

Výsledek takové činnosti je přitom zhotovitel oprávněn poskytnout také jiným osobám než objednateli pouze tehdy, pokud to dovoluje smlouva. Neobsahuje-li smlouva výslovný zákaz tohoto poskytnutí, je k němu zhotovitel oprávněn, jen není-li to vzhledem k povaze díla v rozporu se zájmy objednatele.

Je-li předmětem díla výsledek činnosti, který je chráněn právem z průmyslového nebo jiného duševního vlastnictví, je objednatel oprávněn použít jej pouze k účelu vyplývajícímu z uzavřené smlouvy o dílo. K jiným účelům je oprávněn jej použít jen se souhlasem zhotovitele.

Zhotovitel odpovídá za porušení práva jiné osoby z průmyslového nebo jiného duševního vlastnictví v důsledku použití předmětu díla za splnění dvou kumulativních podmínek. Jednak k tomuto porušení dojde, pokud je posuzováno z pohledu českého právního řádu nebo podle právního řádu státu, kde má být předmět díla využit a dále o tomto porušení zhotovitel věděl v době uzavření smlouvy.

Úpravu tohoto smluvního typu obsahuje také ust. § 2631 NOZ, který je nově již výslovně označen jako: „Dílo s nehmotným výsledkem“. Úprava je v podstatě totožná se stávající úpravou ust. § 556 ObchZ, o které je pojednáno výše, a to s těmito formulačními změnami:

Na základě ust. § 2632 NOZ se dílo s nehmotným výsledkem považuje za předané, je-li dokončeno a zhotovitel umožní objednateli jeho užití. Oproti tomu v ust. § 556 ObchZ je zhotovitel povinen předat objednateli hmotně zachycený výsledek.

Je-li předmětem díla výsledek činnosti, který je chráněn právem průmyslového nebo jiného duševního vlastnictví, má se za to, že jej zhotovitel poskytl objednateli k účelu vyplývajícímu ze smlouvy.

Zákon nakonec výslovně stanoví, že ustanovení citovaného oddílu se použijí obdobně i pro výsledek činnosti zhotovený podle ustanovení o veřejném příslibu, tedy na soutěžní dílo.

3.8 Smlouva o společném výzkumu

Smluvní strany se mohou také dohodnout na provádění společného výzkumu za účelem vývoje obchodního tajemství či s využíváním obchodního tajemství jedné nebo obou (či všech) smluvních stran. Účastníci takové smlouvy (dvoustranné či mnohostranné) mohou být jak v horizontálním postavení (konkurenti) nebo ve vertikální postavení (mezi výrobci na různých dodavatelských stupních navazujících na sebe v rámci konkrétní výroby).

Za účelem realizace společného výzkumu mohou smluvní strany uzavřít buďto smlouvu o spolupráci, která bude smlouvou inominátní nebo mohou provádět společný výzkum v rámci nově založeného subjektu (sdružení bez právní subjektivity podle ObčZ, sdružení s právní subjektivitou podle zákona o sdružování občanů či jakékoliv jiné právnické osoby).

Ať již budou smluvní strany realizovat společný výzkum kteroukoliv z výše naznačených forem, bude v jejich vzájemných vztazích třeba upravit zejména otázky právního režimu výsledků výzkumu – tedy kdo a v jakém rozsahu bude tyto výsledky užívat, kdo a za jakých podmínek bude platit případné licenční poplatky, kdo, v jakém rozsahu a za jakých podmínek bude udělovat licence, jakým způsobem bude zajišťována ochrana těchto výsledků a kdo bude výzkum a následně ochranu financovat.¹⁰⁶

Závěr a úvahy de lege ferenda

Při pohledu zpět, k otázkám položeným v úvodu této práce, můžeme konstatovat, že výkladem právní úpravy, a to jak úpravy stávající, tak úpravy v doposud neúčinném občanském zákoníku, lze dospět k závěru, že na všechny otázky lze v souladu s pozitivním právem najít poměrně uspokojivé odpovědi.

Obchodní tajemství je způsobilé být nepřímým předmětem celé řady obchodně právních vztahů a v jejich rámci je možné je i do značné míry chránit před jeho vyzrazením.

Při zachování profesionální péče a obezřetnosti je možné uzavírat platné a účinné smlouvy, které mohou při respektování práv k obchodnímu tajemství generovat zisk pro obě (všechny) smluvní strany a vzniklé spory bude možné řešit bez působení větších škod na duševním vlastnictví té které strany.

Je třeba však přihlídnout k tomu, že *bdělým náležejí práva* a při dispozicích s obchodním tajemstvím je tak především nezbytná bdělost obou stran tak, aby jejich smluvní vztah fungoval bezproblémově a generoval všem zúčastněným očekávaný benefit, ať již v jakékoliv podobě.

Základním smluvním typem pro dispozici s obchodním tajemstvím bude licenční smlouva k předmětům průmyslového tajemství, kterou poskytovatel udělí oprávnění užívat jeho předmět nabyvateli. Současně je možné s využitím některých smluvních typů (smlouva o prodeji podniku) nebo prostřednictvím smlouvy inominátní obchodní tajemství převádět na nabyvatele s translačními účinky.

Kritickým zhodnocením stávající právní úpravy, jakož i úpravy nového občanského zákoníku, lze dospět k závěru, že ačkoliv nová úprava vyjasňuje některé doposud problematické otázky, a to především

---

106 Čada, K.: Obchodní tajemství a know how, I. vydání, Praha: Úřad průmyslového vlastnictví, 1997, str. 39-40.

volbu konkrétního smluvního typu pro umožnění užívání obchodního tajemství, některé aspekty nakládání s obchodním tajemstvím nejsou v českém právním řádu stále uspokojivě řešeny.

Domnívám se tedy, že by právní jistotě přispělo jasné definování pojmu „Předměty průmyslového vlastnictví“, přičemž definice by měla zahrnout do tohoto institutu i obchodní tajemství. Rozšířením užití licenční smlouvy na celý okruh duševního vlastnictví sice došlo (resp. dojde) k vyřešení sporu ohledně vhodného smluvního typu, přesto se pojem průmyslové vlastnictví vyskytuje v celé řadě souvisejících ustanovení a jeho definice by tak přispěla k právní jistotě.

Současně by bylo vhodné z obdobných důvodů definovat pojem know how a zajistit tomuto institutu, vyskytujícímu se hojně jak v literatuře, tak v řadě právních předpisů, jasný zákonný rámec. V rámci vyjasnění pojmu know how by mohlo současně dojít k ochraně „obchodního tajemství“ u subjektů nepodnikatelského typu tak, jak naznačuji řešení výše.

Samostatnou pozornost by zasloužila problematika úpravy „přírůstku“ k obchodnímu tajemství, právní status takto vylepšeného tajemství a s tím souvisejících práv subjektu, který obchodní tajemství takto „vylepšil“.

S ohledem na interpretační problémy spojené s výkladem pojmu „nejužší spojení“ v souvislosti s licenční smlouvou by bylo vhodné, aby pro smlouvu licenční byl stanoven jasný hraniční určovatel, kterým by dle mého názoru mělo být právo bydliště poskytovatele, pokud zde bylo obchodní tajemství vyvinuto. Toto řešení odpovídá představám o rozumném uspořádání vztahu poskytovatele, tedy vlastníka obchodního tajemství.

Závěrem mohu konstatovat, že někdy naopak absence výslovných definic umožňuje pružnější řešení některých problémů v prostředí dynamicky se rozvíjející ekonomiky a technologického rozvoje. Aktuálním problémem je naopak přebujelost právní úpravy, která na druhou stranu nadměrně svazuje smluvní volnost.

Abstract

Hlavním účelem sepsání této práce bylo proto provést analýzu, zda obchodní tajemství patří do právní kategorie nehmotných aktiv postupitelného a převoditelného typu a zda by mohlo být účinně chráněno. Autor této práce si kladl otázky: především co skutečně je obchodní tajemství? A je možné je převést nebo postoupit? A pokud to možné je, je rovněž možné chránit tato nehmotná aktiva dostatečně v průběhu této transakce?

Autor dospěl k závěru, že obchodní tajemství spadají do sféry duševního vlastnictví, stejně jako patenty, ochranné známky či autorská práva, i když převést a chránit obchodní tajemství je obtížnější než v případě jiných druhů duševního vlastnictví, protože obchodní tajemství nejsou formalizována ani dobře zadokumentována. A přitom se předpokládá, že většina z nich zůstane utajena navždy.

Vlastnické právo na obchodní tajemství je dáno faktem, že vlastníci chrání své obchodní tajemství před jeho vyzrazením třetím stranám. Na druhé straně kvůli uskutečnění platné transakce musí být obchodní tajemství nejdříve ze všeho adekvátně identifikováno.

Výše uvedené je třeba vzít v úvahu při sepisování různých typů smluv, které by mohly být využity pro převod nebo postoupení obchodních tajemství, tj. licenčních smluv, smluv o převodu podnikových podílů, pracovních smluv, kontraktů na pronájem podniků, kontraktů na prodej podniků atd.

Při srovnávání ochrany a možnosti disponovat s obchodním tajemstvím podle nového občanského zákoníku, který bude účinný od 1.1.2014, a podle současných právních ustanovení obsažených v obchodním zákoníku vyjadřuje autor přesvědčení, že v omezené míře nový zákoník pomůže vyjasnit některé problematické otázky; například nyní je jasné, že podle občanského zákoníku právo na využití obchodního tajemství v dohodnutém rozsahu a na sjednaném území má být uděleno v rámci licenční smlouvy.

Nicméně některé další otázky zůstávají nadále nezodpovězené. Zejména není zřejmé, zda má být obchodní tajemství považováno za průmyslové vlastnictví a v českém právu dosud není specifické ustanovení, které by vysvětlilo obsah právního termínu know-how.

Obecně řečeno je třeba si připomenout, že *vigilantibus iura succurrunt non dormientibus*, což znamená, že zákon přisuzuje práva jen těm osobám, které na svá práva dbají, což tedy platí zejména, když uvažujeme o disponování s obchodním tajemstvím nebo jakýmikoli právy, s nimiž by obchodní tajemství mohla být spojená.

Abstract

The main purpose in writing this work was therefore to analyze whether the trade secret belongs to assignable and transferable type of intangible asset law and whether it could be effectively protected. The author of this work has been himself asking questions: first of all what actually is trade secret? And is it possible transfer or cede it? And if it is possible is also possible to protect this intangible asset sufficiently in course of this transaction?

The author came to conclusion that trade secret falls within the scope of intellectual property, same as patent, trademark, copyright, though trade secrets are more difficult to transfer and protect then other kinds of intellectual property while they are neither formalized nor well documented. And most of all they supposed to stay hidden forever.

The property right in a trade secret is determined by the fact the owner protects its trade secret from disclosure to third parties. On the other hand in order for a valid transaction to take place trade secret must be first of all adequately identified.

Above mentioned shall be taken into account while writing various types of contract that could be used for transferring of ceding of trade secrets i.e. license agreement, the contract on transfer of business share,

contract for work, contract on lease of an enterprise, contract of sale of an enterprise and so on.

While comparing the protection and the possibility of disposal with trade secret in the new Civil code that shall be efficient since 1.1.2014 and the current legal provisions contained in the Commercial code the author believes that to limited extend the new code helps with clarifying some problematic issues, for example it is now clear that under the Civil code the right to exercise trade secret to an agreed extent and within agreed territory shall be granted under license agreement.

Although some other questions remains still unsolved. Especially there is not obvious whether the trade secret shall be considered to be industrial property and there is still no specific provision in Czech law explaining the content of the legal term know-how.

Generally speaking it is necessary to remind that *vigilantibus iura succurrunt non dormientibus*, meaning the law confers rights only on those persons who are vigilant of their own right which applies particularly while considering the disposal with trade secret or any disposal of any rights where trade secrets could be involved.

Klíčová slova

Dispozice, obchodní tajemství, závazkové vztahy

Název diplomové práce v Anglickém jazyce

Business secret in business transactions

Literatura

- Bejček, J.: Může být účelem zákona samoučel? Právní rozhledy, 2003, č. 11, str. 533 an.
- Bejček, J.: Škodí hospodářské soutěži její ochrana? Právní rádce, 2000. s. 10 an.
- Boháček, M.: Ochrana databází, dat a informací v českém právu. Obchodní právo, 1993, č. 5;
- Boháček, M.: Právo průmyslového a jiného duševního vlastnictví. Praha: Vysoká škola ekonomická- fakulta mezinárodních vztahů, 1994.
- Boháček, M.: Otevřené otázky právního režimu obchodního tajemství v českém právu a inspirace k jejich řešení v americkém a anglickém právu. In Pocta Petru Hajnovi k 75. narozeninám. Praha: Wolters Kluwer, 2010.
- Bouchoux, D.E.: Protecting Your Company's Intellectual Property: A Practical Guide to Trademarks, Copyrights, Patents & Trade Secrets. Amacom 2006.
- Budden, M. C.: Protecting Trade Secrets Under the Uniform Trade Secrets Act: Practical Advice for Executives. Greenwood Publishing Group, 1996.
- Czapracka, K.A.: Antitrust and trade Secrets: The U.S. and the EU approach. SANTA CLARA COMPUTER & HIGH TECH. L.J. 2008, Vol. 24, str. 207 an.
- Čada, K.: Obchodní tajemství a know how, I. vydání, Praha: Úřad průmyslového vlastnictví, 1997.
- Čada, K.: Oceňování nehmotného majetku. Praha: Oeconomica, 2002. 93 s.
- Černá, S.: K obsahu a podmínkám ochrany obchodního tajemství akciové společnosti. Aplikované právo, 2008, roč. 6, č.2, s.5-13. ISSN 1214-4878.
- Cohen, J.: Intangible Assets: Valuation and Economic Benefit. Wiley 2005.

- Dorr R. C., M. Christopher H.: Protecting trade secrets, patents, copyrights, and trademarks, Wiley Law Publications, 1990.
- Dreyfuss R. C., Strandburg K. J., Newman P.: The Law and Theory of Trade Secrecy: A Handbook of Contemporary Research. Edward Elgar Publishing, 2011.
- Durham, A.L: Patent Law Essentials: A Concise Guide. Greenwood Press 2009.
- Eliáš, K.; Bejček, J.; Hajn, P. et al.: Kurs obchodního práva. Obecná část. Soutěžní právo. 5. vyd., Praha: C. H. Beck. 2007.
- HAJN, P.: Jak jednat v boji s konkurencí: O právní úpravě nekalé soutěže. Praha: Linde Praha, a.s., 1995.
- Hajn, P. K dřívějším, současným a budoucím prostředkům ochrany proti nekalé soutěži. Časopis pro právní vědu a praxi, 2001. č. 4. str. 403.
- Hajn, P.: K ochraně informačního a dovednostního předstihu při podnikání. Časopis pro právní vědu a praxi. 2001, roč. 9, č. 3, str. 251 an.
- Hajn, P.: Když nevíme, jak právně vymezit „know-how“, Obchodněprávní revue, 11/2010, str. 313
- Hajn, P.: Mimosoudní ochrana proti nekalé soutěži. Právník, 1993. s. 1125.
- Hajn, P.: Novinářská informace a obchodní tajemství. Právní praxe v podnikání, 1997, č. 4;
- Hajn, P.: Právo nekalé soutěže, 1. vydání, Masarykova univerzita-právní fakulta, Brno: Masarykova univerzita, 1994.
- Hajn, P.: Průmyslová práva a ochrana proti nekalé soutěži. Bulletin advokacie, 1996. č. 1. str. 8 an.
- Hajn, P.: Směrnice o nekalých obchodních praktikách a české právo. Právní rozhledy, 2007. č. 22. str. 11 an.
- Halligan R. M., Weyand R. F.: Trade Secret Asset Management: An Executive's Guide to Information Asset Management, Including

Sarbanes-Oxley Accounting Requirements for Trade Secrets, Aspatore Books, 2006.

Havlín, M. Historický vývoj právní úpravy nekalé soutěže. Právník, 1996. č. 9. str.: 822 an.

Information Security: Securing Intellectual Property, 1st Edition Print Book, 2008, Butterworth-Heinemann.

Jager M.: The Critical Role of Trade Secret Law in Protecting Intellectual Property Assets. In The LESI Guide to Licensing Best Practices (R Goldschneider, ed.) Wiley: Hoboken, 2002. New Jersey.

John R. T.: Role of Trade Secrets in Innovation Policy, CRS Report for Congress, 2010.

Kunášek, J.: Ochrana obchodního tajemství a firemního know-how. Evropské mezinárodní právo, 1996. č. 5. str. 38 an.

Lisse, L.: Know-how v českém právním řádu. Právní rozhledy. 2003, roč. 11, č.10, 632 s. roč. 15, č. 1, str. 87.

Marek, K.: Licenční smlouva (k předmětům průmyslového vlastnictví). Bulletin advokacie 7-8/2008, str. 26 a násl.

Miller J.C., Serrato, R., Represas-Cardenas, J.M., Kundahl, G.: The Handbook of Nanotechnology: Business, Policy, and Intellectual Property Law. Wiley 2004.

Munková, J.: Méně obvyklé případy nekalé soutěže. Bulletin advokacie, 1998, č. 1, str. 24 an.

Munková, J.: Právo proti nekalé soutěži: Komentář. 3. vyd. Praha : C.H. Beck, 2008.

Munková, J.: Případy nekalé soutěže – zneužití obchodního tajemství. Bulletin advokacie, 1998. č. 1. str. 25 an.

Munková, J., Svoboda, P., Kindl, J.: Soutěžní právo. 1. vydání. Praha: C.H.Beck, 2006.

Pomahač, R.: Evropský soudní dvůr: k právu na ochranu obchodního tajemství. Obchodněprávní revue, roč. 1, 2009, č. 1, str. 29-30.

Qu G., Potkonjak M.: Intellectual Property Protection in VLSI Design: Theory and Practice. Springer 2003.

- Sláma, J.: Licenční smlouva. Bulletin advokacie 12/2008, str. 26 an.
- Smejkal, V.: Nekalá soutěž na internetu. Právní rádce, 2002. č. 2. str. 11 an.
- Shaffer, J.N.: Protect Your Great Ideas for Free!: First Steps That Must Be Taken to Protect the Valuable Ideas Generated by Every Small Business Owner, Inventor, Author, and Artist. Maximum Press 2006.
- Špindler, K.: Ochrana obchodního tajemství. Právní rádce, 2001, č. 12, str. 23.
- Štenglová, I., Drápal, L., Púry, F.: Obchodní tajemství, Praktická příručka, Praha: Linde Praha, a.s., 2005.
- Telec, I.: Právní ochrana investic, důvěrných informací a know-how. Průmyslové vlastnictví, 2003. č. 9 – 10. str. 173 an.
- Teryngel, J.: Právní ochrana tajemství v hospodářské a obchodní sféře. Právo a podnikání, 1992, č. 9.
- Večerková, E.: Obchodní tajemství. Historie obchodněprávních institutů. In Sborník příspěvků z konference pořádané Katedrou obchodního práva Právnické fakulty Masarykovy univerzity dne 10. června 2009 v Brně. Brno: MASARYKOVA UNIVERZITA, 2009. Str.: 351.
- Vojčik, P.: Know-how ako predmet majetkoprávných vzťahov. Průmyslové vlastnictví, 1995, č. 1–2, str. 13.